

32ste ZITTING. — 1 JUNIJ.*Verlagen uitgebragt door de Commissie voor de Verzoekschriften.*32ste ZITTING.

ZITTING VAN DONDERDAG 1 JUNIJ.

(GEOPEND TEN 11 URE.)

Ingekomen: 1°. berigten van leden die verhinderd worden de zitting bij te wonen; 2°. de huishoudelijke begrooting der Kamer voor 1866. — Regeling der werkzaamheden. — Beraadslaging over en aanneming van de wets-ontwerpen: 1°. tot goedkeuring van het verdrag betreffende de suikerbelasting tusschen Nederland, Belgie, Frankrijk en Engeland; 2°. houdende bepalingen omtrent den accijns op de suiker. — Comité-generaal tot behandeling der raming van de huishoudelijke uitgaven voor de Kamer voor 1866. — Regeling der orde van werkzaamheden.

Voorzitter de heer **Phillipse**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 29 leden, te weten de heeren:

van Weel, Blankenheym, van Nispen van Pannerden, Tonckens, de Vos van Steenwijk, van Vollenhoven, van Beeck Vollenhoven, de Villers de Pité, Viruly, Taets van Amerongen, Smit, van Rhemen van Rhemenshuizen, Hengst, Cost Jordens, van Swinderen, Cremers, Fransen van de Putte, Huydecoper van Maarsseveen, Geertsema, Hein, van Eysinga, van Sasse van Ysselt, van Aylva van Pallandt, Messchert van Vollenhoven, Boreel van Hogelanden, Beerenbroek, van Andringa de Kempnaer en Sassen;

en de heeren Ministers van Finantien en van Buitenlandsche Zaken.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede:

1°. dat zijn ingekomen schriftelijke berigten van de heeren van der Lek de Clercq, Verschoor en 't Hooft van Benthuisen, houdende dat zij de vergadering niet kunnen bijwonen, de eerste omdat hij wegens ambtsbezigheden huiswaarts heeft moeten keeren; de tweede wegens dringende ambtsbezigheden, en de derde omdat andere bezigheden zijne tegenwoordigheid elders vorderen; en dat ook de heer Hartsen berigt heeft gezonden dat eene ongesteldheid hem verhindert de vergadering van heden bij te wonen.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

2°. dat de Huishoudelijke Commissie hare jaarlijksche begrooting van huishoudelijke behoeften, voor 1866 aande Kamer heeft ingediend, ingevolge art. 9 van het Reglement van Orde.

De **Voorzitter** stelt voor deze begrooting, die reeds is gedrukt en in deze vergadering aan de leden rondgedeeld is of zal worden, te behandelen op morgen, des voormiddags ten 11 ure.

De heer **Cost Jordens**: Mijnheer de Voorzitter, de begrooting, door u bedoeld, is reeds rondgedeeld. Eene vlugtige inzage doet zien, dat eene beoordeeling daarvan zeer gemakkelijk is, terwijl ook na de beide wets-ontwerpen, die wij heden zullen behandelen, niets aan de orde is gesteld.

Deze drie redenen nopen mij aan de Kamer voor te stellen, de huishoudelijke begrooting te behandelen na afloop der voor heden aan de orde gestelde wets-ontwerpen.

De **Voorzitter**: Naar aanleiding van het denkbeeld van den heer Cost Jordens, wijzig ik mijn voorstel in dien zin, dat de huishoudelijke begrooting zal worden behandeld na afloop der behandeling van de voor heden aan de orde gestelde wets-ontwerpen.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De Commissie voor de Verzoekschriften brengt de navolgende verslagen uit:

De heer **van Vollenhoven**, lid der Commissie:

In handen uwer Commissie is gesteld een adres van den heer P. C. A. van der Pluym te Rijsbergen, dd. 6 Februarij 1865, houdende toezending, met daarbij gevoegde toelichtingen, van eene door hem ontvangen kennisgeving van den Minister van Justitie, ter zake van een aan de wetgevende magt door hem ingediend beklag en protest betreffende zekere door hem begane overtreding als ambtenaar van den burgerlijken stand.

Uwe Commissie stelt voor te dier zake over te gaan tot de orde van den dag, even als daartoe door de Vergadering is besloten bij gelegenheid van het door den adressant in der tijd aan de Vergadering ingediend beklag.

In handen uwer Commissie zijn gesteld ter fine van advies:

a. een adres van de heeren Spakler en Tetterode, de directie der Nederlandsche Suikerraffinaderij, der Amsterdamsche Stoomsuikerraffinaderij, der Hollandsche Suikerraffinaderij en van de Rotterdamsche Suikerraffinaderij, dd. 20 Mei 1865, houdende bezwaren tegen het wets-ontwerp betreffende den suikeraccijns.

Een afschrift van dit adres is aan de leden uwer Vergadering medegedeeld.

b. een adres van de kamer van koophandel te Amsterdam, van gelijke strekking als het voorgaande.

De kamer meent dat art. 4 van dat ontwerp eene onbillijkheid bevat tegenover de suikerraffinaderijen en dat de bepaling van een minimum van opbrengt van dien accijns, in strijd is met den grondslag, waarop de conventie berust.

c. een adres van de heeren Benker en Hulshoff te Amsterdam, dd. 20 Mei 1865, houdende, onder toezending van een afschrift van een door hen aan de Tweede Kamer toegezonden adres dd. 10 Maart 1865, hunne bezwaren tegen het door de Tweede Kamer aangenomen wets-ontwerp hierboven genoemd.

Uwe Commissie stelt u voor, genoemde adressen ter griffie te deponeren, ter inzage van de leden.

De Vergadering vereenigt zich achtereenvolgens met de conclusien der uitgebragte rapporten.

Aan de orde is de behandeling van het WETS-ONTWERP TOT GOEDKEURING VAN HET VERDRAG BETREKKELIJK DE SUIKERBE-

LXXXIII. *Goedk. van het verdrag betr. de suikerbelasting tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland.* (Beraadslaging.)

LASTING TUSSEN NEDERLAND, BELGIE, FRANKRIJK EN ENGELAND.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Blankenheym**: De suikerbelasting is onbetwist een onderwerp dat de belangstelling van velen in den lande heeft getrokken. Hare regeling gaf aan Regering en wetgeving niet weinig mogelijkheid en, mag ik er bijvoegen, ook teleurstelling.

Op nieuw zijn wij geroepen over een wets-ontwerp, dat belang betreffende, te oordeelen, maar nu gelukkig geldt het niet eene regeling voor ons land alleen, maar een verdrag betreffende die heffing tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland.

Dat verdrag is in brochures en geschriften van allerlei aard breedvoerig met belangstelling en zaakkennis behandeld, terwijl het bij den anderen tak der wetgeving aanleiding gaf tot ernstig overleg in het bespreken der voor- en nadeelen, welke uit dat verdrag voor Nederland te wachten zijn. Ik ontveins niet, dat het mij heeft verheugd dat het wets-ontwerp met groote meerderheid is aangenomen geworden. In die overeenstemming ligt eene ondersteuning voor de sympathie welke van den aanvang door velen voor dit verdrag is opgevat.

In algemeene trekken wensch ik rekenschap te geven van mijne gunstige opinie, want het ligt niet in mijne bedoeling de bezwaren te wederleggen die men heeft doen gelden en die waarlijk in slot-som hierop nederkomen: » Dat men niet alles heeft verkregen wat men voor Nederland wenschte en geen volkomenheid heeft bereikt. »

Wie echter moet niet erkennen, dat zoo iets tot de onmogelijkheden behoort wanneer men te doen heeft met een overleg met de gemagtigden van drie andere Rijken, waar het aankomt op het vereenigen van verschillende soms zeer uiteenlopende belangen, die niet kunnen worden verzoend zonder wederkerige inschikkelijkheid of eenige wederzijdsche opoffering? Daarbij vergeet men niet dat Frankrijk, gewoon en gehecht aan een handelssysteem van bescherming, voor dit verdrag moest worden gewonnen. Nu men van daar de hand wilde reiken tot het vestigen van vrijgevege beginselen, zou het naar mijn bescheiden inzien onvoorzigtig, ja onstaatkundig zijn geweest, te veel of alles te willen, en gevaar te loopen te verliezen wat wij behooren op prijs te stellen. Dit eerste verdrag kan leiden tot meerdere wenschelijke overeenkomsten, vooral nu de handelspolitiek van dat Rijk ons blijkt eene rigting te nemen, die getuigt van verstandigen vooruitgang en van wijze overeenstemming om met andere Staten mede te werken tot bevordering van het algemeen handelsbelang.

Voor mij heeft hooge betekenis dat dit verdrag de gelegenheid opent tot het opheffen van een toestand nadeelig voor de schatkist en in lijnregten strijd met gezonde handelsbegrippen. Dit beweren wordt toegestemd ook door hen, die zich tegen dit verdrag verkleerden.

De concurrentie in den suikerhandel vindt steun en bescherming in de premien die de schatkist verleent. Dat beginsel is niet goed, is verterfelijk en met een tegenstander van dit ontwerp, den heer Rochussen, beaam ik volkomen » dat die ongezonde toestand van de suiker-industrie en handel niet kan noch mag voortduren, de natie moet niet langer eene schatting betalen voor een enkelen bijzonderen tak van nijverheid en handel. »

Het typensels mag, zoo als men beweert, niet zuiver zijn — aangenomen dat het consequent verder kon zijn doorgevoerd, — onbetwistbaar moet men ook in dit opzigt eene verbetering erkennen. Heeft het niet de volkomenheid bereikt die men wenschte, het heeft vatbaarheid tot die hoogte te worden gebragt en, wanneer zal blijken dat men te dezen opzigt verder kan gaan, dan dunkt mij dat het streven daarheen geen tegenwerking zal ontmoeten.

Wat mij aangaat, geloof ik aan eene eerlijke naleving van dit verdrag door ieder der conacterende partijen. Want a priori aan te nemen dat bijbedoelingen bij een harer zouden worden gekoesterd, is eene gedachte, die de goede trouw mij verbiedt aan te nemen.

Wenschen wij veeleer dat ook andere Staten tot dit verdrag toetreden. Dat het nog niet is gebeurd, mag ons niet terughouden, vooral niet nu het is gesloten tusschen vier Staten, waaronder twee van hooge betekenis en vermogenden invloed.

Mijnheer de Voorzitter, ik zal mijne stem ten gunste van dit wets-ontwerp uitbrengen, overtuigd dat deze internationale regeling zal voeren tot eene vrije mededinging en een natuurlijke toestand van zaken.

Getuigt dit verdrag van verstandigen vooruitgang, bevestigt het gezonden handelsbegrippen, is het voordelig voor de schatkist, — mijn wensch, ja mijne verwachting is, dat het tevens zal blijken in het belang te zijn van onzen handel.

De heer **Fransen van de Putte**: Mijnheer de Voorzitter, na de inlichtingen door de Regering gegeven kan ik dit tractaat met genoegen in bescherming nemen. Ik geloof dat dit tractaat wenschelijk is met het oog op den tegenwoordig nadeeligen invloed voor 's lands kas door de werking van het actuele stelsel; en ik geloof ook dat er geen ander middel is om in een beteren toestand te geraken dan door een internationaal tractaat. Immers de Regering verklaart zelve, dat het stelsel van entrepôt in Engeland onvolgende is bevonden. Wat de uitvoering betreft moesten wij ons geheel op de goede trouw onzer mede-contractanten verlaten. Zonder dien grondslag is dergelijke overeenkomst onzin.

Ik heb dit tractaat met aandacht gelezen en herlezen. Het is ook mij daarbij opgevallen dat de bescherming voor de beetwortelfabrieken schijnbaar nog al van gewigt kon zijn, en ik las dus met een zeker genoegen hetgeen daaromtrent in het verslag ter wederlegging voorkomt. De Regering heeft krachtig geantwoord op de bedenking dat de vooruitschrijdende wetenschap in Frankrijk een toestand kan doen geboren worden, waardoor men geneigd zou worden aan te nemen dat, door de betere uitkomsten, aldaar de belasting zal verminderen, hetgeen voor ons en voor anderen zeer nadeelig zou zijn. Daarenboven, de vooruitschrijdende wetenschap is niet enkel eene zaak van Frankrijk, maar van alle landen der wereld.

Het blijkt dat de beetwortelsuiker-fabricatie ook hier te lande aanmerkelijk vooruitgaat. Ik geloof dus dat die tak van nijverheid voortdurend de aandacht der Regering verdient. De Regering heeft geantwoord, dat een abonnement het meest billijke is, omdat de oogsten van de beetwortelcultuur onzeker zijn. Bovendien mag men niet uit het oog verliezen wat de tegenwoordige toestand van die suikerfabrieken is. Zij nemen nog steeds proeven om tot billijke prijzen de grondstof te erlangen. Die grondstof tracht men te verkrijgen door het huren van land, maar die huurprijs der landerijen is op dit oogenblik zeer hoog. Daarenboven bestaat een vooroordeel op het platteland tegen het zaaien van beetwortels, bewerende men dat zij het land uitputten; zoodat wanneer de prijzen der granen op het lage peil, waarop zij nu staan, blijven, de suikervabrieken zullen kunnen blijven werken, maar dat wanneer die prijzen tot de normale hoogte terugkeeren, het zelfs moeite zal kosten om met groote opoffering van geld land te verkrijgen. Daarbij blijft de fabrikant evenwel te gelijk landbouwer, afhankelijk van de onzekere opbrengst in hoeveelheid.

De proef om van den landbouwer bepaalde hoeveelheden op levering te koopen is voor dezen nog vreemd, te wisselvallig, dus onzeker voor de fabrikanten, waardoor zij meer de vooruitschrijdende wetenschap noodig hebben om te kunnen concurreren met andere suikers.

Nog één punt mag niet voorbij gezien worden. In de bezwaren tegen de beetwortelsuiker-fabricatie vind ik nog iets van den ouden zuurdeesem. Tijdens onze vereeniging met België bestond een groote strijd tusschen de fabrieken, den handel en de scheepvaart. Intusschen heeft onze afscheiding van België geleerd, dat die strijd een ongelukkig verschijnsel was en allen degelijken grond miste, want de productie, de handel en de scheepvaart moeten hand aan hand gaan. Ik wensch ons land geluk dat het het stelsel heeft aangenomen dat de grondstoffen moeten worden verbeterd door de concurrentie, de fabricatie door de wetenschap, en dat deze de voedsterlingen moeten zijn van handel en scheepvaart, die alle zich aaneen moeten sluiten om het welzijn van het geheele land te bevorderen.

Men is bezorgd dat de productie der beetwortelsuiker volgens deze bepalingen nadeelig zal werken op den invoer en het verbruik van onze Oost-Indische suikers. Dit is en blijft eene moeilijke zaak, doch ik meen te kunnen volstaan met daaromtrent eene vraag op te werpen. Zij is deze: moeten de beide deelen van het groot Nederlandsch ligchaam niet te zamen geholpen worden; of wel moet men alleen ter zake van het batig slot en van de welvaart der kolonien de ontwikkeling der industrie in Nederland te kort doen?

Ik zal het denkbeeld voorbijgaan om de belasting op te heffen, want de Regering heeft zeer juist opgemerkt, dat de schatkist den accijns niet missen kan, maar dat het wets-ontwerp dat wij na dit zullen behandelen strekken moet om aan de schatkist de baten te verzekeren, die nu aan anderen gegeven worden.

Mij blijft alleen nog eene vraag over aan de Regering, waarop ik gaarne een bepaald antwoord ontvang. In art. 22, of liever in het protocol, lees ik: » Les plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes déclarent qu'il est entendu que la convention signée en date de ce jour deviendrait nulle de plein droit, dans le cas où les expériences prévues par l'article 2 n'aboutiraient pas dans le délai d'un an, à dater de l'échange des ratifications. »

Nu vraag ik, of die verklaring *unaniem* moet zijn, of is ieder

LXXXIII. *Goedk. van het verdrag betr. de suikerbelasting tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland. (Beraadslaging.)*

der partijen bevoegd zich terug te trekken wanneer de uitkomst der proefnemingen, in art. 2 vermeld, onvoldoende wordt geacht, behoudens het regt der overige contractanten om voor zich het tractaat uit te voeren. Wanneer bij voorbeeld Nederland meent dat de proeven niet voldoende zijn bevonden, al waren de overige mogendheden daarmede voldaan, dan meen ik dat Nederland, even als elk der andere hoven, de magt heeft om zich in casu terug te trekken. Ik wijs er op dat er niet staat een of alle partijen; dus ik onderstel dat ieder der partijen gerechtigd is om, bij het niet voor geldig aannemen der proeven, zich terug te trekken, omdat anders bepaald zou moeten zijn, dat er eene meerderheid zou moeten wezen, of wel wie der contractanten het tractaat voor nul en geener waarde zou kunnen verklaren.

De heer **Betz**, *Minister van Financien*: Mijnheer de Voorzitter, zoo als de geachte spreker uit Zuidholland, de heer Blankenheym, te regt heeft opgemerkt, hebben wij hier te doen met een der moeilijkste en ingewikkeldste vraagstukken op fiscaal gebied, een vraagstuk, dat tot nu toe voor geene oplossing vatbaar scheen, maar dat door de diepgevoelde behoefte aan regeling, die bij vier Gouvernementen bestond, in deze internationale overeenkomst eene bevredigende solutie gevonden heeft.

De Regering heeft van hare zijde alles gedaan, om over dit moeilijke vraagstuk al het mogelijke licht te verspreiden, ten einde de Vertegenwoordiging in staat te stellen, met volledige kennis, over deze zaak te kunnen oordeelen en beslissen. En het is dan ook voor de Regering geene geringe voldoening te vernemen, dat de Eerste Kamer zich, even als de Tweede Kamer dit gedaan heeft, met groote meerderheid wenscht te verklaren vóór deze overeenkomst.

Dat er bezwaren aan verbonden zijn, de Regering zal dit niet in het allerminst ontkennen; zij heeft die bezwaren gevoeld bij de onderhandelingen die gevoerd zijn, en zij voelt die bezwaren nog. Maar, zoo als te regt door den heer Blankenheym is gezegd, bezwaren zullen wel aan elke dergelijke regeling verbonden blijven; en als men wilde wachten tot dat alle bezwaren, hoe gering ook, overwonnen waren, dan zou het beter zijn geweest niet te trachten eene dergelijke conventie tot stand te brengen.

Dat het typenstelsel — het punt dat het hevigst is aangevallen — dat dit stelsel eene verbetering is, heb ik met zeer veel genoegen uit den mond van den geachten spreker uit Zuidholland vernomen. En werkelijk, het is niet enkel eene verbetering, maar het is de eenige weg waardoor men kan komen tot opheffing van de protectie.

Dat niet in aanmerking kan komen, zoo als de geachte spreker uit Zeeland heeft gezegd, opheffing van de suikerbelasting, dat ligt voor de hand. Zoolang er nog belastingen in ons vaderland bestaan, zoo drukkend voor de natie als vele belastingen uit den aard der zaak zijn, zoolang kan er niet aan gedacht worden om eene som van 4 à 5 miljoen prijs te geven, omdat men moeilijkheden en bezwaren ontmoet bij de regeling van den suiker-accijns. Dat is ondenkbaar; en ik houd mij overtuigd dat, als de Regering, terugdeinzende voor de bezwaren, van eene regeling van dien accijns te wachten, het gewaagd had, dergelijk voorstel aan de Vertegenwoordiging te doen, dit met algemeene stemmen zou zijn verworpen.

Ook het werken in entrepôt is besproken. Dit is, gelijk door den geachten spreker uit Zuidholland is herinnerd, in Engeland beproefd, en nog wel alleen voor exportatie, niet voor consumtie. De exportatie nu is in Engeland uiterst gering, de consumtie daarentegen zeer groot. En toch is men er in Engeland van teruggekomen, omdat er onoverkomelijke bezwaren ontstonden, zoowel bij den fiscus als bij de industrie. En als de Kamer zich eens voorstelt het werken in entrepôt in de fabrieken te Amsterdam en Rotterdam, zoo als die daar zijn geëncloveerd tusschen allerlei gebouwen, dan zal zij begrijpen dat dit stelsel hier niet aannemelijk is. Neen, het typenstelsel is het eenig rationele en het eenig billijke stelsel dat men hier kan aannemen. Engeland, ik heb het herinnerd, heeft het entrepôtstelsel laten varen en het typenstelsel aangenomen, en eene uitvoerige enquête heeft dit bevestigd. Wij hebben de ondervinding van nagenoeg 14 jaren in Engeland vóór ons; en hoezeer ook daar wel bezwaren van het typenstelsel zullen zijn ondervonden, zoo is men die toch te boven gekomen, en ik ben overtuigd dat dit ook bij ons het geval zal zijn.

De geachte spreker uit Zeeland heeft meer bijzonder gesproken over de beetwortelsuiker en over de bescherming die men beweert dat daaraan zou worden verleend. Het is mij wel eens voorgekomen, als of men het eene ontzettende pretentie van de beetwortelsuiker vond, dat zij, een kind van den laatsten tijd, zich op ééne lijn wilde plaatsen naast de rietsuiker, die van zoo oude dagteekening is. Ik ben het echter eens met den geachten spreker uit Zeeland, dat, als men de beetwortelsuiker-fabricatie stelt onder de bescherming der wet, die wet ook met billijkheid op haar

moet worden toegepast en dat zij niet moet worden achtergesteld bij de rietsuiker, evenmin als dat zij boven deze zou mogen worden geplaatst. Dit geschiedt echter bij deze overeenkomst niet. Integendeel, hier is aan de beetwortelsuiker-fabricatie eene zeer groote protectie ontnomen. Op dit oogenblik wordt in België die suiker aangeslagen naar een rendement van 14 ons en dat wordt nu gebragt tot een minimum van aanslag van 14,75 à 15 ons. De berekening wordt dus juist minder. In Frankrijk, de Kamer weet het, staat de beetwortelsuiker-fabricatie onder contrôle en wordt dus de beetwortelsuiker aangeslagen naar het juiste rendement. En nu is dat staan onder contrôle in Frankrijk voor ons eenigermate een regelaar voor den aanslag bij abonnement. En indien de wetenschap, waarop door den geachten spreker uit Zeeland is gewezen, mogt te weeg brengen dat — en dit is ook mogelijk — de rendementen hooger gaan dan de maatstaf waarnaar hier de aanslag geschiedt, dan kan daarop worden teruggekomen. Maar men moet, wanneer men spreekt van hogere rendementen van beetwortelsuiker, niet uit het oog verliezen, zoo als ook reeds in de Memorie van Antwoord is gezegd, vooreerst dat men de uitkomsten van de beetwortel-suikerfabricatie moet nemen over het gansche werksaizoen en over onderscheidene jaren. In het begin van de campagne geeft de beetwortel veel, maar in het laatste tijdperk minder. Daarenboven bevat de beetwortel het eene jaar meer suiker dan het andere, zoodat men de uitkomsten van onderscheidene jaren te zamen moet nemen. In de tweede plaats moet men in het oog houden, dat de beetwortelsuiker zal worden aangeslagen naar de klasse van n°. 10—14, zoodat de slappe suikers beneden n°. 10, die ook uit den beetwortel worden gefabriceerd, naar dien maatstaf worden belast. Wanneer men dit in aanmerking neemt, dan ben ik overtuigd dat de beetwortelsuiker volkomen billijk zal worden aangeslagen. Bovendien, de Regering zal het oog houden op de beetwortelsuiker-productie, en zij zal, wanneer de rendementen mogten klimmen, de noodige voorstellen doen om den aanslag daarmede in overeenstemming te brengen. Zij verlangt niet anders dan gelijkheid voor de wet, zoowel voor de riet- als voor de beetwortelsuiker.

Hiermede meen ik te kunnen volstaan. Ik houd mij niet alleen overtuigd dat de schatkist door dit tractaat zal ontvangen wat de Regering zich daaromtrent voorstelt, maar ik moet er tevens op wijzen dat ook voortaan de accijns op suiker de vooruitgaande beweging in opbrengst van alle accijnsen zal volgen. Men kan aannemen dat de consumtie van suiker jaarlijks met 300 000 pond toeneemt, hetgeen, berekend tegen een regt van 27 per 100 pond, eene jaarlijksche vermeerdering zou geven van f 80 000 voor de schatkist.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wets-ontwerp, houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de suikerbelasting tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland, in stemming gebragt, wordt met algemeene (29) stemmen aangenomen.

Thans wordt de beraadslaging geopend over het WETS-ONTWERP HOUDENDE BEPALINGEN OMTRENT DEN ACCIJNS OP DE SUIKER.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Blankenheym**: Ik wensch, Mijnheer de Voorzitter, met een kort woord mijn bezwaar tegen het ontwerp van wet thans aan de orde te doen kennen.

Aanvankelijk werd ik voor dit ontwerp gunstig gestemd, dewijl daarin het beginsel werd gehuldigd dat, met het ophouden van alle bescherming van de suiker-industrie, die industrie voortaan ook aan geene wettelijke bepalingen van opbrengst zoude onderworpen worden. Tegenover bescherming eischte de Regering een minimum van opbrengst van den suiker-accijns; die bescherming, door de bepaling van het internationaal tractaat vervallende, oordeelde de Regering zeer te regt dat van een minimum van opbrengst geen sprake meer mogt zijn.

Bij den anderen tak der wetgevende magt werd echter dit regeringsbeginsel niet beaamd. Van daar een amendement tot weder-invoering van een minimum van opbrengst van dien accijns; een amendement met eene meerderheid van slechts ééne stem aangenomen.

De wijziging in de wet door het amendement van den heer van Kerkwijk gebragt maakte een ongunstigen indruk. Men oordeelde haar niet billijk tegenover eene onzer grootste industrien, eene industrie, waarbij onze handel, scheepvaart en onze kolonien zoo

LXXXIV. *Bepalingen omtrent den accijns op de suiker.* (Beraadslaging.)

veel belang hebben. Zij grijpt, bovendien, diep in de wet in en is ten eenen male strijdig met het beginsel van vrijheid, door de Regering op den voorgrond gesteld.

Ik beaam volkomen hetgeen door een lid van den anderen tak der wetgevende magt is gezegd, dat, namelijk, „elke accijns drukken moet op het verbruikte, en geen accijns uit den aard der zaak zoo vaststaat, dat hij altijd hetzelfde bedrag kan opleveren.”

Men zegge niet, art. 4 van de wet, vaststellende het minimum, zal nimmer toegepast moeten worden, daar de vermoedelijke opbrengst van den accijns jaarlijks dat minimum zal overtreffen. Na het gezegde van den heer Minister van Financien in de andere Kamer wil ik dat gaarne aannemen, maar ik vraag: waarom alsdan de uitwerking der wet niet afgewacht, in plaats van op de koloniale suikerraffinaderijen, onverschillig welke resultaten die raffinaderijen opleveren, eene verplichting te leggen, die, mijns inziens, van onbillijkheid niet is vrij te pleiten?

Is mijne opvatting de juiste, dan zal het prélèvement van het minimum alléén op onze koloniale suikerraffinaderijen (8 in getal) drukken, terwijl de beetwortelraffinaderijen daarin niet betrokken worden.

Het laat zich denken welke duchtige concurrentie die laatste voor de koloniale suikerraffinaderijen zullen worden.

Ik zal mij hierbij bepalen, Mijnheer de Voorzitter. Ik wenschte alleen op te geven het bezwaar, dat het amendement bij mij heeft doen ontstaan.

De heer **Viruly**: Mijnheer de Voorzitter, ook het wets-ontwerp dat ons thans bezig houdt is van ingewikkelden aard, vooral voor een leek zoo als ik ben, die noch in den suikerhandel, noch in de suikerraffinage betrokken is. Ik heb getracht mij zooveel mogelijk op de hoogte der zaak te stellen, en de slotsom mijner overweging is, dat het wets-ontwerp, oorspronkelijk aan de Tweede Kamer aangeboden, alle ondersteuning verdiende. Het doet mij echter leed, dat door de opnemng van art. 4 in die wetgevende vergadering het ontwerp ontsierd is: naar mijne meening toch is daardoor het beginsel, waarop dat ontwerp steunde, omver geworpen. Het beginsel was dat alle bescherming voor de raffinaderijen zou ophouden; dat de invoerrechten even hoog zouden zijn als de uitvoerrechten. Door art. 4 nu wordt de zaak weder geheel veranderd; men komt tot het oude principe terug, en de raffinadeurs zullen moeten betalen hetgeen te kort komt, wanneer de accijns ieder halfjaar geen f 1 750 000 opbrengt. Nu ben ik het volkomen eens met den Minister, dat dit betalen waarschijnlijk nimmer noodig zal zijn, want dat de 2½ miljoen wel zullen worden bereikt, maar dat neemt niet weg, dat het beginsel, dat nu in de wet gebragt is, niet daarin behoort.

Twee gevallen kan ik mij voorstellen waarin art. 4 zou kunnen werken. Vooreerst, wanneer door oorlog of andere ongelukkige omstandigheden de welvaart des vaderlands zeer verminderde, hetgeen onmiddellijk van grooten invloed zou zijn op het verbruik van suiker, daar op dit artikel van weelde wel het eerst zou worden bespaard.

Het tweede geval is wanneer mislukte oogst van suikerriet of beetwortelen plaats heeft. Daardoor zou de prijs der suiker zoo hoog kunnen worden opgevoerd, dat zij niet meer onder het bereik van het algemeen viel.

Ik heb mij gevraagd, Mijnheer de Voorzitter, wat het gevolg zou zijn van de afstemming dezer wet; ik geloof dat alsdan vóór den 8sten Julij aanstaande, de termijn waarop het verdrag moet worden geratificeerd, eene nieuwe wet zou moeten goedgekeurd zijn. Deze zou de phasen bij den Raad van State, de beide Kamers der Staten-Generaal en den Koning moeten doorloopen, en ligt zou er dus tijd te kort schieten om zulk eene wet aangenomen te zien. Dit zou mij leed doen, dewijl dan ook het verdrag niet zou kunnen uitgevoerd worden, waardoor ons votum, zoo even voor de andere wet uitgebragt, zoo goed als vernietigd zou zijn. Daarom alléén ben ik dan ook bereid over vele bezwaren heen te stappen, doch onder voorwaarde dat de Regering mij eene toezegging doe, namelijk om de wet te zullen herzien, wanneer de proefnemingen afgelopen zijn, en er dan art. 4 weder uit te ligten. Ik ben het met den Minister eens dat de proeven vermoedelijk zullen medevallen, en daardoor zal het rendement van suiker veel hooger worden dan nu voorloopig is vastgesteld. Het zou mij niet verwonderen dat in volgende jaren de suiker-accijns 4, 5 en wellicht 6 miljoen gulden zou kunnen opbrengen. En is dat zoo, dan is het bezwaar, waarvoor art. 4 in de wet is gebragt, weggenomen en de voorstanders daarvan zullen in dat geval, op de instandhouding van deze wetsbepaling niet meer aandringen. Vóór dat de proefnemingen hebben plaats gevonden, zijn de fabrikanten aan eene verhouding onderworpen, die naar mijne overtuiging voor hen veel gunstiger is, dan zij in 't vervolg wezen zal; derhalve genieten zij thans nog eene bescherming, en daartegenover kan dan

art. 4 van het wets-ontwerp vooreerst in compensatie staan.

Ik hoop dat de Minister in mijn verzoek zal kunnen treden en het mij daardoor gemakkelijk zal maken vóór dit wets-ontwerp te stemmen.

De heer **Smitt**: Ik zal zeer kort zijn en daarbij hoogst voorzigtig. Zeer kort, omdat de beide geachte sprekers, die mij voorafgingen, de bezwaren, die ook bij mij tegen dit wets-ontwerp bestaan, reeds in meerdere of mindere mate hebben ontwikkeld, en ik mij verplicht reken niet in herhalingen te vallen. Maar ik zal ook hoogst voorzigtig zijn, vooral gedachtig aan hetgeen de Minister zeide bij den aanvang zijner verdediging van het straks aangenomen tractaat, namelijk, dat er geen zoo ingewikkeld en moeilijk vraagstuk is op fiscaal terrein als de regeling der suikerbelasting, en ik het dus vermetel zou achten dat een leek daarover eene uitgebreide meening zou uiten.

Ik erken, de bezwaren om tot de kennis dezer wetgeving te geraken zijn groot, de studie is moeilijk en het is niet gemakkelijk zich door al de schakeringen van die studie heen te werken; doch ik mag niettemin zeker mijne bezwaren kortelijk ontwikkelen.

Aanvankelijk was ik hoogst gunstig ten aanzien van dit wets-ontwerp gestemd, maar die stemming is ongunstig geworden door het brengen in het ontwerp van art. 4.

Wat ook de Minister in zijne beantwoording van het verslag dezer Kamer hebbe beweerd, zoo blijf ik gelooven dat werkelijk door art. 4 de oekonomie van de wet is verstoord. In de stukken tusschen de Regering en de Tweede Kamer gewisseld is door de Regering herhaaldelijk gewezen op het belemmerende voor de ontwikkeling der nijverheid van het stelsel, dat het minimum, zoo als het tot nog toe bestond, ten grondslag heeft. En nu wordt dat minimum nog aanzienlijk verhoogd en op het cijfer van 3½ miljoen 'sjaars gebragt.

Maar bovendien, het stelsel der Regering is, om de bescherming geheel op te heffen en om ook ten aanzien van suiker-industrie te geraken tot een geheel vrijhandelsstelsel, en hoe kan dat zamengaan met het nieuwe art. 4?

Ik moet verklaren of de zaak niet juist te vatten, of zoodanig stelsel voor ongerijmd en minstens voor onbillijk te moeten houden.

Uit het antwoord van den Minister op het verslag der Kamer blijkt, dat de Minister van Financien ook zelf omtrent dit punt niet geheel gerust is, en dat door deze wijziging van het wets-ontwerp nadeel zal kunnen ontstaan.

Wij lezen in dat stuk het navolgende: „Het is waar, dat door de Regering in de gewisselde stukken met de Tweede Kamer bij herhaling is gewezen op het belemmerende voor de ontwikkeling der nijverheid van het stelsel hetwelk het bestaande minimum tot grondslag heeft. Doch het nieuwe wets-ontwerp bevat ook art. 3 naast de bepaling van het minimum, hetgeen in de bestaande wetgeving niet het geval is. Daardoor wordt het groote nadeel van het minimum, zoo als het thans is verordend, weggenomen.” Dus, het groote nadeel wordt weggenomen, maar dan is er toch nog altijd nadeel.

Er is voor mij, ofschoon ieders overtuiging eerbiedigende, nog een bezwaar dat mij beletten zal, dit wets-ontwerp aan te kunnen nemen. Dat ligt in het stellen van een antecedent. Het regt van amendement is een gewigtig, nuttig en ik wil wel zeggen, een zeer belangrijk regt, maar het is toch ook een nog al gevaarlijk regt. Bij al het goede dat dit regt kan opleveren, heeft het toch ook zijne schaduwzijde, waarop men wel eenigermate mag letten. Het is eene gewichtige zaak. En zou het nu wel niet eens meer kunnen gebeuren dat bij zulk eene wijze van amenderen, zonder dat ik daardoor eenige hardheid of bitterheid zou willen toevoegen aan den voorsteller van het amendement in de ander Kamer, noch aan hen die het aannamen, zou het, zeg ik, wel niet eens meer kunnen gebeuren dat het gevolg daarvan was dat, wanneer bijv. de belasting op zout, zeep of gedistilleerd niet mogt opbrengen wat men hier of elders gewenscht had, bij gelegenheid van de behandeling van deze of gene wet eene greep werd gedaan en een minimum vastgesteld, dat die belasting moet opbrengen en aldus een omslag gemaakt over de industrielen? Ik acht dit dus een gewigtig antecedent, en gevaarlijk bovendien, omdat men zoo ligtelijk zou komen tot de toepassing van de woorden van onzen grooten kinderdichter van Alphen: „Die perzik smaakt naar meer.”

Ik heb nog eene opmerking, om niet te zeggen een bezwaar. Ik zie dat bezwaar versterkt. Ook door de bedenking, uit het wel kort maar toch zakelijk bezwaarschrift van de kamer van koophandel te Amsterdam. Zij gaat voorbij de vraag, of de bepaling van een minimum van opbrengst niet geheel in strijd is met den grondslag waarop de conventie en deze wet zijn opgetrokken, maar zij houdt zich overtuigd dat, als die bepaling van het minimum wordt behouden, daartoe dan allen, die in de consumtie van suiker voorzien, moeten bijdragen, en dus ook de fabrikanten van

32STE ZITTING. — 1 JUNIJ.

LXXXIV. Bepalingen omtrent den accijns op de suiker (Beraadslaging.)

beetwortelsuiker evenzeer verantwoordelijk moeten worden gesteld voor eene opbrengst van belasting, die naar mijne bescheidene meening enkel afhangt van den omvang van het gebruik van suiker. Ik acht deze bedenking van gewigt en breng ze hier gaarne ter sprake als mijn gevoelen, evenzeer als de uitdrukking van een goed gesteld adres.

Het zal mij hoogst aangenaam zijn, zoo de inlichtingen des Ministers mij van dwaling konden overtuigen en mij nopen om aan deze wet mijne stem te geven. Mogt dit zoo niet zijn, dan houde hij het mij ten goede dat ik, bij de hoogschatting die ik koester voor het gesloten tractaat, echter deze wet zal moeten afstemmen.

De heer **van Vollenhoven**: Mijnheer de Voorzitter, de sprekers, die tot nu toe het woord hebben gevoerd, hebben zich uitsluitend bepaald tot het bezwaar, dat bij hen gerezen is tegen art. 4 van dit wets-ontwerp. Wat mij betreft, ik heb geen ander bezwaar tegen deze voordragt.

Ik vang evenwel aan met hulde te doen aan de goede bedoeling van den voorsteller en van de ondersteuners van het amendement, omdat zij getoond hebben dat de belangen der schatkist hun zeer ter harte gaan. Maar ik vraag, of door het nieuwe artikel niet een ander groot bezwaar is ontstaan. Mijne bezwaren tegen art. 4 zijn gelegen, vooreerst in het beginsel, en ten tweede in de wijze, waarop dit in toepassing is gebragt.

Het komt mij voor, geheel beamende wat door den vorigen spreker is gezegd, dat dit amendement een gevaarlijk antecedent daarstelt, dat het een vicieus beginsel is om in eene accijns wet de mogelijkheid te doen ontstaan om meer te kunnen heffen dan het werkelijk verbruik aanwijst dat geheven mag worden. Ik geloof dat men door eene accijns wet niet anders moet treffen dan het werkelijk verbruik, want anders zou zij te belemmerend en te bezwarend voor den handel worden. Zal ik hier meer van zeggen? Ik geloof dat dit onnoodig is, want hetgeen ik zoo even de vrijheid nam aan het oordeel der Vergadering te onderwerpen, heeft de Minister reeds in verschillende stukken erkent.

De verdediging, die de Minister van het amendement gegeven heeft, was deze: de toepassing van het nieuwe artikel zal niet noodig zijn; het artikel is niet zoo bezwarend als het oppervlakkig schijnt.

Wat nu de toepassing betreft van dit artikel, schijnt mij toe dat daaruit twee bezwaren kunnen ontstaan.

Vooreerst kan het minimum van opbrengst, vastgesteld in de wet, eene privilegie daarstellen voor de beetwortelsuiker-fabrieken. Waarom? Door den Minister is gezegd, en ik neem dit aan, dat de opbrengst van de beetwortelsuiker-fabrieken zal worden aangeslagen tegen 1,5 pond. Dit is het gemiddelde cijfer. De Minister heeft dit zelf in de gewisselde stukken erkend. Wanneer nu in een jaar de beetwortelcultuur bijzonder goed reusseert, dan zal het suikergehalte van dit product boven het gemiddelde zijn en zal in dat jaar een hooger rendement verkregen worden, waardoor de beetwortelsuiker-fabrieken een overschot zullen erlangen, en als dan de accijns niet het volle cijfer bereikt, zullen de raffinadeurs betalen, zoodat mijns inziens hierin eene bescherming voor de beetwortelsuiker-fabrikanten kan gelegen zijn.

Een tweede bezwaar tegen de toepassing van dat beginsel is, dat hier te lande die opbrengst zoo uitermate verhoogd is. In België heeft men ze gelaten gelijk zij was: en nu geloof ik dat daardoor een nadeel voor onze raffinadeurs kan ontstaan, doordien zij deswege eene belemmering in hunne fabricage voor den uitvoer zullen ondervinden.

Zijn nu deze mijne bezwaren van dien aard dat zij mij moeten leiden om tegen deze wet te stemmen? Op die vraag kan ik thans nog niet antwoorden, omdat ik te hoogen prijs stel op de inlichtingen van den Minister, en ik van die inlichtingen dat antwoord wensch te doen afhangen.

De heer **Cremers**: De bezwaren tegen dit wets-ontwerp hadden tot dusverre alleen betrekking op art. 4. Ik wensch kortelijk te zeggen waarom ik mij verplicht zal gevoelen voor dit wets-ontwerp te stemmen, dewijl ik vroeger, toen de stukken der verschillende raffinadeurs ons werden medegedeeld, in anderen zin heb gesproken. De bezwaren betreffen vooreerst de wijze waarop art. 4 in de wet is gekomen en het amendement aangenomen werd. Voor mij is dat geen grondwettig bezwaar. Hoe zouden wij hier eenige controle kunnen uitoefenen op het grondwettig regt van amendement der Tweede Kamer? Tegenover de uiting van een bezwaar, gelijk wij zoo even hoorden, mag mijns inziens geplaatst worden mijne innige overtuiging, dat het beter is eenvoudig te berusten in hetgeen in de Tweede Kamer geschiedt. Wij zijn in ieder geval gedekt door het even grondwettig regt der Regering, om, bij

inlassing in de wet van eene verkeerde bepaling door de Tweede Kamer, zoodanige wet in te trekken, of haar ook bij aanneming door deze Kamer niet ter bekrachtiging aan den Koning voor te dragen.

Een bezwaar de zaak zelve betreffende is, dat men is afgeweken van het beginsel om geene consumtiebelasting te heffen hooger dan het werkelijk verbruik aangeeft. De onmogelijkheid, waarin men tot dusverre verkeerde om dat verbruik te constateren, heeft naar mijne meening aanleiding gegeven tot de bepaling thans in art. 4 voorkomende.

Ik meen dat het sedert zoo lang bestaan van zoodanig minimum eigenlijk de bepaling in zich zelve reeds wettigt, en dat het alleen de vraag kan zijn, of de verandering in de wijze van inrigting der suikerbelasting de bepaling van een minimum misschien overbodig of verkeerd maakt.

In dit opzigt verschil ik ook met de sprekers, die mij vooraf gingen. Mijns inziens is het zeker dat, indien de overtuiging, met welke de Regering hare voordragt heeft gedaan, juist is, en indien de uitkomsten, die de Regering verwacht, verkregen worden, — dat dan de bepaling omtrent het minimum van opbrengst nimmer in werking komen zal.

De Regering meent dat, als alle bescherming zal zijn weggenomen, belasting zal worden geheven van al de suiker, die zal worden gebruikt. Maar, Mijne Heeren, wij moeten niet vergeten dat men zich ook vroeger dergelijke voorspiegelingen heeft gemaakt; ook de vroegere wetgevers zijn uitgegaan van het denkbeeld, dat men zou komen tot het wegnemen van bevoorregting en het treffen van al wat werd gebruikt. Intusschen, die hoop werd niet verwezenlijkt, en is het nu zoo af te keuren dat men thans zegt: „ja, wij hopen en wenschen het, maar wij hebben ons dikwijls bedrogen gevonden, en nu willen wij het zekere voor het onzekere nemen, mits wij niemand onregt doen.”

Indien het nu waar was, dat, bij de toepassing van art. 4, het regt, dat bij den invoer zal worden geheven, niet in aanmerking zou komen bij de berekening van die 3½ miljoen, dan zou ik zeggen, dat er onregt werd gepleegd.

Maar ik meen dat de Regering duidelijk heeft uitgemaakt, dat de accijns de eenige belasting is en dat hetgeen vroeger bij den invoer werd geheven in de toekomst ook accijns zal zijn, zoodat dus het regt, hetwelk bij den invoer van geraffineerde suiker zal worden betaald, ook bij de toepassing van het minimum in berekening zal komen.

Indien ik het wel begrijp, zullen alleen de 4 per cent van den accijns, bedoeld bij het slot van art. 40, en die de Regering zich voorbehoudt in sommige gevallen te heffen, als *invoerregt* worden geheven. Ik meen evenwel dat deze bepaling slechts tijdelijk zal kunnen worden toegepast, terwijl zij in elk geval slechts van gering gewigt is en alzoo de aanneming niet mag beletten van dit wets-ontwerp, dat anders ook in zijne onderdeelen, even als het tractaat, bij deze Kamer bijval heeft ondervonden. Ik meen daarom, tenzij nadere opmerkingen mij van de onjuistheid mijner meening mogten overtuigen, vóór deze wet te mogen stemmen.

De heer **Boreel van Hogelanden**: Ik zal mij voorzeker niet wagen in breede beschouwingen omtrent deze wet, waarvan het onderwerp zoo moeilijk, zoo ingewikkeld en voor mij zoo vreemd is. Maar ik wil alleen dat er geen onzekerheid bestaat omtrent de reden van mijne afkeurende stem over deze wet. Die reden is dezelfde als door vele leden is aangevoerd, namelijk de bepaling van een minimum van belasting, door de raffinadeurs te voldoen. Die bepaling acht ik voor ons bijna onaannemelijk, na het oordeel daarover uitgesproken door den Minister van Financien, wanneer hij dien maatregel noemt *belemmerend voor die industrie, een wanklank in onze accijns-wetgeving*.

Maar bovendien acht ik het eene onregtvaardigheid tegenover een tak van industrie. Onder de bestaande wetgeving was aan die industrie eene exceptionele bescherming verleend en daarentegen was haar ook een exceptionele last opgelegd. Nu wil men, en te regt, aan die bescherming een einde maken, maar is het nu billijk dien exceptionelen last te laten bestaan en dien te verzwagen? Reeds is dit door andere leden aangetoond; ik wil er niets bijvoegen.

Maar ik moet nog eene andere opmerking maken. De Minister heeft erkend dat die maatregel belemmerend zou zijn voor die industrie. Die industrie was vroeger hier te lande hoogst bloeiend; duizenden huisgezinnen vonden daarin arbeid en brood. Dit is nu nog het geval, nog verschaft zij aan duizenden een middel van bestaan. Maar die industrie is minder bloeiend geworden; zij heeft nu reeds en zal in het vervolg nog veel meer te kampen hebben met eene geduchte concurrentie in het buitenland en met de beetwortelfabrieken. Is het dan nu raadzaam op dit oogenblik een maatregel te nemen, dien de Regering zelve belemmerend acht

LXXXIV. *Bepalingen omtrent den accijns op de suiker.* (Beraadslaging.)

voor die industrie? Wij mogen de verantwoordelijkheid daarvan niet op ons nemen.

De heer **Cost Jordens**: Ik zal wel niet behoeven te zeggen dat ik ten aanzien van dit onderwerp met de meest mogelijke schroomvalligheid opsta om een enkel woord te zeggen, om de eenvoudige reden, dat het hier eene zaak geldt, waarin ik weinig te huis ben; een onderwerp, dat zoo straks nog door den Minister van Financien is gequalificeerd, als bevattende een der moeilijkste en meest ingewikkelde vraagstukken op finantieel gebied. Maar ik acht mij verplicht een enkel woord te zeggen, omdat ook ik met andere leden bezwaren heb, die ik gaarne zou opgelost zien en omdat ik het nuttig reken dat elk zijne bedenkingen zoo veel mogelijk doe kennen, ten einde men weten moge, zoo de wet moet worden verworpen, welke de hoofdgedachte is dezer Vergadering.

Ik zal wel niet behoeven te zeggen dat de hoofdzaak ook voor mij is het amendement. Bij dit amendement vallen twee zaken te bespreken. Vooreerst het beginsel. Het amendement is mijns inziens zeker een wanklank, ja, het valt niet te ontkennen, dat het zelfs de oekonomie van de wet verstoort. Met de hoofdstrekking der wet, die is om den weg van bescherming, den kunstweg dien men sinds jaren bewandeld heeft, te verlaten is het kwalijk overeen te brengen. Maar ik zal dit onderwerp niet verder behandelen, niet alleen omdat het mij niet gemakkelijk valt, maar omdat dit reeds door andere leden is gedaan. Ik wensch evenwel een oogenblik stil te staan bij eene tweede beschouwing, waartoe het amendement aanleiding geeft: dat is de toepassing.

Ten aanzien van die toepassing zijn in het verslag verschillende bezwaren geopperd. Vooreerst heeft men getwijfeld, of wel het zoogenaamd inkomend regt op de vreemde geraffineerde suiker begrepen was onder den accijns van de suiker, en daarom in berekening moest worden gebragt bij de opbrengst, en gevolgelyk bij den omslag tot verkrijging van het minimum. Ik moet erkennen dat eerst bij mij ook die twijfel bestaan heeft. Maar ik beken dat hetgeen de Minister daarop geantwoord heeft, volkomen juist is en alle bezwaren daaromtrent uit den weg neemt. Het invoerregt in de wet van 1862 aangenomen is in art. 40 afgeschaft. Het is nu een accijns die bij den invoer geheven wordt, en alzoo zullen de raffinadeurs, die in het minimum moeten bijdragen, in dit opzigt niet worden bezwaard. Dit punt is dus opgelost.

Een tweede punt van beschouwing betreft de vervaardigers van de beetwortelsuiker die, geene raffinadeurs zijnde, in het artikel niet begrepen kunnen worden omdat deze alleen genoemd zijn. Dit schijnt ten aanzien der raffinadeurs eene onbillijkheid. Toen het amendement werd voorgedragen, hebben in de andere Kamer zich verschillende stemmen daartegen verheven, die meenden dat aan het amendement eene onbillijkheid en onregtvaardigheid ten grondslag ligt. Vergun mij een enkel woord om dit te herinneren. De heer Blussé van Oud-Alblas, een voorstander der wet, zeide: »De heer van Kerkwijk zou er nu, om billijk te zijn, den beetwortelsuiker-fabrikant ook in moeten betrekken; anders zou hunne positie vrij wat voordeliger dan die van den raffinadeur.»

Een tweede autoriteit is de heer Viruly Verbrugge, die hetzelfde gevoelen voorstond. Hij zeide dat bij aanneming van het amendement eene groote onregtvaardigheid zou begaan worden tegenover de rietsuiker-raffinadeur in tegenstelling van de beetwortelsuiker-fabrikanten. De heer van Bosse, die de zaak zoo goed kon doorzien, zeide in de Tweede Kamer: »De opmerking van den geachten spreker uit Dordrecht is volkomen juist, dat het zaak zal wezen niet van de rekeningen van de raffinadeurs, maar van de creditrekening in het algemeen aan te spreken.» En de voorsteller van het amendement heeft zelf erkend: »Men zou de beetwortelsuiker ook onder den omslag moeten begrijpen, wanneer het tekort minder dan f 125 000 bedraagt.» Maar hij had dat nagelaten, omdat het geldelijk belang zoo gering was.

De Minister heeft over de beetwortelsuiker niet gesproken en alleen gezegd dat hij het amendement een wanklank achtte in de wet, en de aanneming daarvan betreuren zou. Met mijne geringe kennis van de zaak acht ik het eene onbillijkheid voor de beetwortelsuiker-fabrikanten. Heb ik het wel, dan worden deze gedebiteerd voor de belasting der suiker die zij maken, en zij kunnen dat debet aanzuiveren op verschillende wijzen, te vinden in het bekende besluit van 1858, naar ik meen in art. 26. Is het nu waar dat een beetwortelsuikerfabrikant wordt gedebiteerd en gecrediteerd, dan is het zeer duidelijk dat, wanneer hij niet in tijds zorgt voor aanzuivering, er een debet overblijft. Zeker is het althans, dat dit *kan* gebeuren. Ik meen dit ook stellig erkend te zien in hetgeen de Minister in antwoord op ons verslag in § 4 gezegd heeft:

»De beetwortelsuiker-fabrikanten hebben, als zoodanig, slechts een zeer beperkt of liever geen credit voor den accijns. Voor den

aanslag, berekend naar de hoeveelheid sap gedurende den loop eener maand in bewerking gebragt, worden zij op rekening gedebiteerd, en dit debet moeten zij reeds aanzuiveren uiterlijk op den 15den der volgende maand. Op ult. Junij hebben zij dus, daar het werk-saizoen steeds in den aanvang van het jaar afloopt, nooit eenig debet, en op ult. December slechts in verhouding tot de ruwe suiker welke nog in bewerking is.»

Mij dunkt dit duidt aan dat, zij het debet al niet groot, er nogtans een is of kan zijn, en wanneer men dat nu niet in computatie brengt voor den aanslag der raffinadeurs, dan meen ik dat daardoor eene onbillijkheid plaats heeft. Het tekort moet worden aangezuiverd tot 31½ miljoen, en als men dit nu alleen van de raffinadeurs en niet van de beetwortelsuiker-fabrikanten neemt, dan is zulks onbillijk, ik zou bijna zeggen onregt.

Er is nog eene categorie van personen, die in die toepassing betrokken moeten worden, en dat zijn de *handelaren*. Zij behoeven ook dadelijk niet te betalen; zij worden gedebiteerd voor den accijns en gecrediteerd bij aanzuivering daarvan. Die aanzuivering geschiedt alleen door betaling, want zij kunnen niet uitvoeren (art. 17 § 4); doch wanneer ze daarmede in gebreke blijven, dan is er een tekort in hunne rekening, en ook dit wordt niet in aanslag gebragt. Wel wordt in het antwoord (§ 5)* gezegd dat de schatkist op hunne debitering nooit iets kan verliezen; dat is waar, maar dit is hier de vraag niet; de vraag is, of het onaan-gezuiverde debet ook voor de berekening van het minimum in aanmerking moet komen.

Ik zal niet zeggen dat er ligt een tekort zijn *zal*, maar het *kan* gebeuren, en dan is het een onregt dat ze niet in den omslag begrepen zijn.

Ik zal er niets verder over zeggen, daar ik anders misschien gevaar zou loopen in een doolhof te geraken, waar ik niet gemakkelijk weder uit zou kunnen komen.

Wanneer ik de overtuiging kan bekomen dat ik de zaak onjuist inziet, dan zal ik gaarne voor een wets-ontwerp stemmen, dat ik overigens met groot genoegen gezien heb en dat mij zeer toelacht, omdat het op den weg leidt van het verlaten eener kunstmatige bescherming.

Wanneer ik hetgeen de Minister heeft gezegd, op bladz. 5 van zijn antwoord ten aanzien van de verschillende bezwaren wel begrijp, dan komt het daarop neder, dat de Minister deze wel erkent, maar ze zoo veel mogelijk tracht te verzachten, en ten slotte verklaart, dat zij in allen geval niet langer dan één jaar zullen bestaan, en ophouden zoodra de definitieve proeven zullen zijn genomen, als wanneer de bepalingen nopens het minimum *feitelijk* van zelf zullen vervallen.

Ik geloof dat het antwoord van den Minister hierop nederkomt, maar het is voor mij niet voldoende.

De vergadering wordt voor een kwartieruurs geschorst.

Na de heropening der zitting wordt de beraadslaging hervat over het wets-ontwerp houdende bepalingen omtrent den accijns op de suiker.

De heer **Betz**, Minister van Financien: Mijnheer de Voorzitter, vóór dat ik overga tot het beantwoorden en, zoo ik hoop, wegnemen der bezwaren, die bij sommige leden vooral tegen art. 4 van het wets-ontwerp bestaan, zij het mij vergund nog een kort antwoord te geven aan den geachten spreker uit Zeeland, den heer Fransen van de Putte, hetgeen ik straks heb verzuimd. Hij heeft gevraagd of, wanneer volgens het slotprotocol van het tractaat na verloop van één jaar de proeven zijn genomen en men dan tegen het aannemen van die proeven eenige bedenking mogt hebben, men zich aan het tractaat zou kunnen onttrekken.

Volgens art. 3 der conventie moeten de definitieve rendementen naaraanleiding der te nemen proeven worden vastgesteld *à l'unanimité*, men moet dus eenparig genoeg nemen met de wijze waarop die proeven zijn genomen, en, kan men zich daar niet mede vereenigen, dan zou men zich aan het tractaat kunnen onttrekken.

En nu de bezwaren tegen de regeling van den suiker-accijns. Ik sta, de Kamer zal het gevoelen, in eene eenigszins vreemde positie tegenover het zoo hevig aangevallen art. 4. Intusschen vernam ik met veel genoegen, dat al de sprekers de wet goedkeurden zoo als zij primitief door de Regering was voorgedragen en dat de bezwaren alleen gelden een artikel, bij amendement en tegen mijn zin in de wet gebragt. Ik heb dat amendement in de andere Kamer bestreden; en nu ik het hier moet verdedigen, stel ik mij daarbij op hetzelfde standpunt als bij mijne vroegere be-

LXXXIV. Bepalingen omtrent den accijns op de suiker. (Beraadslaging.)

strijding. Ik beschouw namelijk, ook na al wat ik er nu weder over gehoord heb, dit amendement nog als overtollig, maar niet als schadelijk; het is, zoo als de geachte spreker uit Amsterdam zeide, niet mooi in de wet, maar in mijn oog nog altijd even onschadelijk als toen ik het in de Tweede Kamer bestreed. Ik acht de berekening, die ik omtrent de opbrengst van den suikeraccijns naar de voorloopig vastgestelde rendementen opgaf, zóó vast en onomstootelijk, en was daarvan zóó zeker, dat ik voor mij geen minimum in de wet noodig oordeelde; ik had volkomen genoeg aan art. 3 van het primitive ontwerp. Dit nu moest, omtrent de overtolligheid van een minimum, wel eenige gerustheid geven. Een Minister van Finantien toch wordt in den regel voorgesteld als uitermate schraapzuchtig, als iemand die er uit wil halen wat hij kan. En als ik nu niet volkomen overtuigd ware geweest, dat de suikeraccijns de $3\frac{1}{2}$ millioen, die ik naar aanleiding van de voorloopige rendementen had berekend zou opbrengen, of als art. 3 mij geene voldoende waarborgen had gegeven, dan zou de Minister van Finantien niet zoo gemakkelijk dat minimum hebben losgelaten. Het behoud van een minimum zou volstrekt niet onbillijk zijn geweest tegenover de voorloopig vastgestelde rendementen; want was het onbillijk tegenover de rendementen zoo als die nu voorloopig zijn vastgesteld, dan is het ook sedert het jaar 1851 tegenover de nu bestaande rendementen eene groote onbillijkheid geweest. Immers de twee millioen zijn naar de thans nog bestaande rendementen minstens drukkender voor de raffinadeurs dan de $3\frac{1}{2}$ millioen tegenover de zoo veel hoogere rendementen en op de wijze zoo als dat minimum thans is ingerigt.

Men heeft gevraagd: hoe zal het gaan als er eens een omslag moet plaats hebben? En nu moet men zich van een zoodanigen omslag een juist denkbeeld maken. Men zegt niet tot de raffinadeurs: wij komen zooveel te kort, geeft gij dit nu maar en dan gaat alles zijn ouden gang. Neen, zulk een omslag heeft plaats door vooruitbetaling op het debet, dat doorloopt in het volgend halfjaar. Als op het eind van het halfjaar blijkt dat er moet omgeslagen worden eene zekere som, dan wordt ieder raffinadeur, naar mate van hetgeen hij in den omslag moet dragen, gecrediteerd op de rekening-courant die het Gouvernement met hem houdt voor de regten. Wanneer nu — en daardoor geloof ik de zaak aan de Kamer duidelijk te maken — het geval zich voordoet dat er na verloop van het eerste halfjaar van 1866 een omslag moet plaats hebben van f 125 000, — ik ben overtuigd dat die omslag niet noodig zal zijn, — maar mogt die noodig zijn, dan wordt de omslag gepreleveerd op het tweede halfjaar. En wanneer in dat tweede halfjaar van 1866 de definitive rendementen in toepassing komen en die rendementen hebben het gevolg, dat bijv. de opbrengst één millioen hooger is dan de $3\frac{1}{2}$ millioen die nu geraamd wordt, dan zou dit geheele millioen niet genoten worden door de schatkist, maar juist zooveel minder als de raffinadeurs over het vorige halfjaar te veel hebben betaald. De omslag, zoo als dié tot nu toe heeft plaats gehad, is altijd een schuiven op de toekomst. Daarvan zal nu ook het gevolg zijn, dat het laatste halfjaar van 1865 betrekkelijk weinig zal opbrengen, vooreerst omdat daaruit zal moeten betaald worden hetgeen is gepreleveerd uit het eerste halfjaar van dit jaar; en ten tweede omdat de raffinadeurs zullen zorgen dat zij in het tweede halfjaar, waarin geen minimum zal werken, al hunne overponden hebben aangezuiverd, om op 1 Januarij 1866 in een zuiveren toestand tegenover de accijns wet te zijn.

De Minister van Finantien is in deze accijns wet vrijgevierd geweest dan de raffinadeurs. De Minister achtte, zelfs met deze voorloopige rendementen, geen minimum noodzakelijk, omdat hij steunt op de juistheid der berekeningen en omdat hij meent aan art. 3 genoeg te hebben. De raffinadeurs daarentegen meenen, dat, als er bescherming bestaat, er sprake kan zijn van een minimum, omdat — zoo als in het uitgebreide adres aan deze Kamer te lezen staat — de ondervinding leert hoe men zich anders door de opbrengst te leun gested kan vinden. Zij zeggen woordelijk op bladz. 3 het volgende: „Zoolang toch het stelsel van bescherming der suiker-industrie door een hoog inkomend regt en uitvoerpremien op geraffineerde suiker door den wetgever was gehuldigd, zoo lang kon er alleen sprake zijn van de opbrengst van een minimum. Anders toch liep de schatkist groot gevaar — de ondervinding had het geleerd — van den suikeraccijns door de uitvoerpremien grootendeels te zien verslinden. Van daar nog in het wets-ontwerp de transitoire bepaling van art. 3. Maar nu de premien wegvielen, kon er ook geen sprake meer zijn van een minimum.” De uitvoerpremien zijn echter niet weggefallen. Dit moet eerst geschieden wanneer de definitive rendementen in toepassing worden gebragt. Thans zijn het slechts voorloopige rendementen, waarin, volgens de meening onder andere van den heer van Bosse, uitgesproken in de andere Kamer, nog eene bescherming zit van 10 pct. En

hoewel ik nu wel niet geloof dat de bescherming zóó groot blijft, zal die toch nog wel 5 à 6 pct. bedragen, zoodat de rendementen, die nu gesteld zijn op 87 pct., later definitief zouden gebragt worden op 92 à 93 pct.

In het eigen stelsel dus der raffinadeurs is een minimum noodig zoolang nog premien bestaan. Ook de heeren Beuker en Hulshoff komen slechts hoofdzakelijk op tegen een blijvend minimum, ook dan wanneer de rendementen definitief zullen zijn vastgesteld. Maar als dat geschied is, heeft het minimum zijne beteekenis verloren en ligt het als een dood blok in de wet. Immers, wanneer ten gevolge van de definitive rendementen de belasting $4\frac{1}{2}$ millioen opbrengt, kan natuurlijk een minimum van $3\frac{1}{2}$ millioen geen werking meer doen, en dus ook geen bezwaar hoegenaamd opleveren voor de raffinadeurs.

Ik zeg dit nu niet, om dat art. 4 tot elken prijs te verdedigen; liever toch had ik het amendement niet in de wet opgenomen gezien. Maar ik zeg het alleen om te doen uitkomen, dat mijne verdediging in deze mijne bestrijding in de andere Kamer beide berusten op volkomen juiste gronden. Ik heb dat art. 1 niet noodig, en ik herhaal, liever had ik het niet in de wet gezien, omdat het doet denken aan eene bescherming, die vervalt zoodra de definitive rendementen vastgesteld zijn. In plaats van dat minimum had ik als overgangsbepaling in de wet gebragt art. 3, dat, bij de genoemde vaststelling, ook zijne werking zou verloren hebben.

Nu kan ik mij twee gevallen denken. Vooreerst — wat altijd denkbaar, doch tevens hoogst onwaarschijnlijk is — dat de proefnemingen eens niet tot stand kwamen en wij dus behielden de aanvankelijk door Frankrijk, België en Nederland vastgestelde rendementen. Dan behielden wij voortdurend nog eene belangrijke bescherming. En nu vraag ik, of het dan en naar ons tegenwoordig stelsel, en naar de denkwijze der raffinadeurs zelve, wel zoo onbillijk zou zijn, als dat minimum van $3\frac{1}{2}$ millioen bleef bestaan. Het thans bestaande minimum van 2 millioen is belemmerend voor de nijverheid, omdat het de vermeerdering der uitvoeren belet, wat door het nieuwe minimum niet het geval zal zijn. Is dus, want daarop komt alles neder, onder het stelsel van bescherming, zoo als het thans bestaat, een minimum van 2 millioen niet onbillijk, dan zou een minimum van $3\frac{1}{2}$ millioen evenmin onbillijk zijn onder het stelsel van bescherming dat wij te gemoet gingen.

De geachte spreker uit Noordholland, de heer Smit, heeft gezegd, dat het daarom zoo bedenkelijk is, omdat het nu bestaande minimum van 2 millioen reeds zoo belemmerend is en dit thans nog wordt verhoogd tot $3\frac{1}{2}$ millioen. Maar de geachte spreker vergeet, dat het minimum altijd in verband staat met de vastgestelde rendementen, en dus met de mate van bescherming die wordt verleend. Wanneer men bij de rendementen, zoo als die nu vooreerst zijn vastgesteld, een minimum van 2 millioen behield, dan had dit geene beteekenis en dan zou men wellicht niet meer dan die 2 millioen bekomen, terwijl men nogtans, tegenover de tegenwoordige opbrengst, aanspraak zou hebben op $3\frac{1}{2}$ millioen. De verhooging van het minimum strookt met de verhooging van de rendementen, waardoor natuurlijk het cijfer van de uitvoerpremien wordt ingekrompen.

En nu het tweede geval, namelijk dat de proefnemingen wel tot stand komen en dus de opbrengst van de suiker belangrijk meer zal bedragen dan de $3\frac{1}{2}$ millioen, waarop zij voorloopig is vastgesteld. De heeren Beuker en Hulshoff, die wel als deskundigen kunnen optreden, zeggen in hun adres, dat zij met den Minister de bepalingen van art. 4 tamelijk nutteloos achten, met andere woorden: dat de geraamde opbrengst zal worden bereikt, tenzij — en dan wordt o. a. bedoeld op hetgeen waarop een der sprekers heeft gewezen — tenzij oorlog of groote rampen of buitengewoon hooge prijzen der suiker de consumtie daarvan doen verminderen. Maar nu vraag ik toch, of al deze omstandigheden niet evenzeer van toepassing zijn op het minimum dat thans bestaat. Eene wet wordt echter voor normale toestanden geschreven, en dan is, volgens de eigen verklaring van de zoo even genoemde bekwaame raffinadeurs, van het minimum niets te vreezen, zoodra de definitive rendementen zijn vastgesteld.

Ik geloof dat ik hiermede de bezwaren heb beantwoord, voor zoover betreft de beweerde onbillijkheid van het minimum, en even als in de andere Kamer te hebben aangetoond, dat de bepaling overtollig en noodeloos, maar overigens onschadelijk is.

Thans zal ik de meer speciale bedenkingen beantwoorden, die ook in verband met dat minimum door sommige geachte sprekers zijn gemaakt.

In de eerste plaats heeft de geachte spreker uit Zuidholland gevraagd, „wat zou er gebeuren als dit wets-ontwerp niet wierd aangenomen, — zou de Regering het tractaat dan niet kunnen laten ratificeren?”

LXXXIV. *Bepalingen omtrent den accijns op de suiker.* (Beraadslaging.)

De Regering zou — ik mag dit niet ontveinen — zich dan in groote moeilijkheid bevinden; want zonder eene nieuwe wet op den suiker-accijns kan het tractaat niet worden uitgevoerd. Er zou dus op nieuw eene wet moeten worden ontworpen, de Raad van State zou er weder op moeten worden gehoord, ze zou aan de Tweede Kamer moeten worden onderworpen en, ingeval deze er zich mede vereenigde, zou ook de Eerste Kamer ze weder in beraadslaging moeten nemen. Maar als nu de Tweede Kamer eens bleef volharden bij hare meening, dat het wenschelijk ware de bepaling van het minimum te behouden, wat dan?

Ik verklaar nogmaals: ik sta hier op een vrij en zuiver standpunt. Er wordt geen primitief voorstel van de Regering aangevallen, maar enkel een artikel, dat tegen haar zin in het ontwerp is gebracht. Maar ik mag er toch op wijzen, dat het tot groote stoornis in het ten uitvoer leggen van het tractaat zou kunnen aanleiding geven, indien dit wets-ontwerp onverhoopt werd verworpen. Het spreekt toch van zelf dat de gouvernementen onmiddellijk na de ratificatie van het verdrag de nieuwe regeling zouden willen in werking brengen.

De geachte spreker uit Noordholland, de heer Smit, acht de wijze van behandeling van het amendement ook een gevaarlijk antecedent. Ik zal op die aanmerking niet antwoorden voor zover zij aan het adres der Tweede Kamer was gericht. Maar de geachte spreker achtte het ook daarom gevaarlijk, omdat men dan bij iedere accijns wet wellicht een minimum zou kunnen voorschrijven, zoo als bij de zeep, het zout, het gedistilleerd en andere voorwerpen. Vooreerst echter heeft dit zelfde bezwaar bestaan onder het stelsel van 1851 en men heeft niet gezien dat de Tweede Kamer daarvan misbruik heeft gemaakt. Maar in de tweede plaats zit bijv. in het gedistilleerd bij uitvoer geen premie, zoolat van geen minimum sprake kan zijn. Die premie toch is het kenmerkend onderscheid tusschen den suiker-accijns en de andere accijnsen. En die premie bedraagt onder de voorloopig vastgestelde rendementen nog 12 à 13 ton.

De geachte spreker uit Zuidholland, de heer van Vollenhoven zegt, dat het een vicieus stelsel is, in eene accijns wet meer te heffen dan de wet zelfde aangeeft. Maar ik vraag: bestaat niet hetzelfde onder de tegenwoordige wetgeving? Die geachte spreker heeft ook te veel uit het oog verloren dat het hier slechts geldt voorloopige rendementen, dat daarin, evenzeer als in de bestaande rendementen, nog eene vrij belangrijke bescherming zit. Is nu het minimum, zoo als het nu bestaat, niet vicieus, dan kan het, zoolang de definitieve rendementen niet zijn vastgesteld, ook niet vicieus zijn. Iets anders zou het wezen, als de definitieve rendementen reeds vastgesteld waren en er volstrekt geen bescherming meer bestond. Maar zoolang die bestaat kan het minimum niet meer vicieus zijn dan het onder de tegenwoordige wetgeving is.

De geachte spreker zegt ook: bij ons is het minimum verhoogd tot 3½ miljoen en in België heeft men het op hetzelfde bedrag gelaten. Maar waarom heeft men het hier tot 3½ miljoen verhoogd? Omdat het uit de berekeningen des Ministers duidelijk bleek, dat, in verband met het hoogste cijfer van uitvoer dat tot nog toe is bereikt, de accijns naar de consumtie en naar het bedrag dat geheven wordt, minstens 3½ miljoen moest opbrengen. Maar de geachte spreker vergeet dat het minimum in België veel hoger is dan bij ons. Wij hebben tot nu toe slechts 2 miljoen gehad; in België bedroeg het 6 miljoen francs en de consumtie is hier groter dan in België. De vergelijking gaat dus niet op.

Ik kom nu tot de bezwaren, die meer bijzonder zijn geopperd door den geachten spreker uit Overijssel, den heer Cost Jordens, en die ook in verband staan, althans wat een punt betreft, met de bedenking van den heer Smit.

De heer Cost Jordens heeft gevraagd: is het niet onbillijk, dat ook de beetwortelsuikerfabrieken niet deelen in den omslag? In het algemeen geloof ik, dat hierbij eene belangrijke zaak over het hoofd wordt gezien, omdat men geen onderscheid maakt tusschen beetwortelsuikerfabrikanten, dat zijn de vervaardigers van de ruwe suiker, en de raffinadeurs van ruwe beetwortelsuiker. Dit toch zijn twee geheel verschillende zaken. De beetwortelsuikerfabrikant, die het ruwe product vervaardigt en dit product zoo spoedig mogelijk tracht af te zetten, staat op ééne lijn met den suikerfabrikant op Java, die de ruwe rietsuiker levert aan den raffinadeur. Beiden leveren hun product af aan den raffinadeur om daaruit suiker te raffineren. Een beetwortelsuikerfabrikant kan ook zelf raffineren, maar dit vindt men hier te lande niet veel, omdat onze beetwortelsuikerfabrieken daarvoor niet genoeg ingericht zijn. De geheele strekking van onze beetwortelsuiker-industrie is om het ruwe product zoo spoedig mogelijk af te zetten. Eene campagne duurt drie of vier maanden en daarna wordt de ruwe suiker verkocht om te worden geraffineerd. Wanneer nu een beetwortelsuikerfabrikant raffineert, dan betaalt hij de belasting voor

de geraffineerde suikers die hij maakt, omdat hij voor zijne ruwe suiker is aangeslagen; maar hij kan zijn geraffineerd product niet uitvoeren met afschrijving, of hij moet dit doen als raffinadeur, en dan komt hij onder dezelfde bepaling als de raffinadeurs en deelt ook in den omslag. Voert hij niet uit als raffinadeur, dan kan hij als handelaar zijn geraffineerd in consumtie brengen, maar kan dan niet uitvoeren met afschrijving. En omdat hij dan betaalt den vollen accijns van de ruwe suiker, heeft hij ook betaald den accijns van de geraffineerde suiker, daar de prijs van ruwe suiker is gebaseerd op hetgeen aan geraffineerde suiker in de ruwe suiker zit. Hij kan dus of als raffinadeur uitvoeren, of als handelaar in consumtie brengen. Voert hij uit als raffinadeur, dan komt hij onder de bepalingen, die voor alle raffinadeurs van toepassing zijn. Wil hij als handelaar het product in consumtie brengen, dan doet hij het met betaling van den vollen accijns. Ik hoop zoo duidelijk geweest te zijn, dat de Vergadering mijne bedoeling moge hebben gevat.

Een tweede bezwaar gold ook de beetwortelsuikerfabrikanten. Zij worden, zegt de spreker, gedebiteerd en gecrediteerd. Nu kan het gebeuren dat er op ultimo December een debet is en als dit het geval mogt zijn, is het dan niet onbillijk dat dit niet in computatie komt bij den omslag?

Ik moet er hier al wederom op wijzen, dat men vooral moet onderscheiden tusschen raffinadeurs en fabrikanten van ruwe suiker. Dit onderscheid klemte te meer, nu wij hier uitsluitend met de laatsten te doen hebben.

Als in de beetwortelsuikerfabrieken het eerste procédé heeft plaats gehad en het sap is bereid, wordt de fabrikant onmiddellijk voor dat sap gedebiteerd, naar den maatstaf van 15 ons suiker per vat sap. Maar dit is dan nog geen suiker; ware dat het geval, dan zou hij onmiddellijk zijn debet moeten aanzuiveren. Door den termijn van aanzuivering van dat debet te stellen op 14 dagen na den afloop der maand waarin het sap in bewerking is gebracht, is de tijd voor het afwerken van de ruwe suiker zoo beperkt gesteld, dat de fabrikant daarmede te naauwernood kan toekomen. Nu neme men eens aan dat de beetwortelsuikerfabrikant, even als in Frankrijk onder contróle staat, dan zou al de onafgewerkte en zelfs de afgewerkte ruwe suiker volkomen gelijkstaan met ruwe suiker in entrepôt; zoodanig dat deswege eerst eene debitering voor den accijns zou te pas komen bij den uitslag uit de fabrieken. Dat zoogenaamd crediet of debet is dus in geen deele gelijk te stellen met het crediet of debet der raffinadeurs; maar het staat in effecte tegenover de bevoegdheid tot opslag van vreemde ruwe suiker in entrepôt.

De omslag ten aanzien der raffinadeurs berust alleen daarop, dat in de geraffineerde suiker, uit ruwe suiker bereid, bij afschrijving voor uitvoer nog eene bescherming ligt, en omdat de raffinadeurs van die bescherming alleen genot hebben. En nu kan men de fabrikanten van ruwe suiker daarin niet laten deelen, tenzij ze hunne suiker gingen raffineren en met afschrijving uitvoeren, maar dan vallen zij, als raffinadeurs, van zelf in den omslag.

Door het gezegd te vervalt, dunkt mij, het bezwaar van den geachten spreker ten opzichte van de handelaars in ruwe suiker. Deze koopen bijv. 100 pond ruwe suiker, worden voor den vollen accijns gedebiteerd, ontvangen, bij uitvoer, hetzelfde bedrag terug en moeten het overige, op de vervaldagen, in contanten aanzuiveren. Maar zelfs onder de nu voorgedragen wet kan die uitvoer niet meer plaats hebben; de handelaars moeten dus de suiker voor de binnenlandsche consumtie plaatsen en het volle debet in contanten aanzuiveren. Het is dus onmogelijk, en het zou hoogst onbillijk zijn, om ook de handelaars te doen deelen in een omslag, die alleen berust op eene premie bij uitvoer van geraffineerde suiker, zoo als die uit ruwe suiker gerokken wordt.

Aan het slot zijner rede heeft de geachte spreker nog gewezen op hetgeen gezegd is op bladz. 5 van de Memorie van Antwoord op het verslag dezer Kamer, dat, namelijk, in ieder geval de werking van dit minimum slechts tijdelijk zal zijn. Ik herhaal dit: het kan niet anders dan tijdelijk wezen; wanneer de definitieve rendementen zullen zijn vastgesteld, dan zal de werking van de bepalingen omtrent het minimum van zelf ophouden. En ik meen dan ook, dat de leden der Tweede Kamer, die vóór het amendement gestemd hebben, dit alleen hebben gedaan omdat zij, geleerd door de ondervinding, gedurende dat overgangstijdsperk en zoolang er nog eene vrij aanzienlijke bescherming bestaat, zich hebben willen verzekeren dat de opbrengst werkelijk zal zijn 3½ miljoen, gelijk de Minister verzekert dat het zal wezen, evenzeer als men onder de tegenwoordige wetgeving zich heeft willen verzekeren van een minimum van opbrengst van 2 miljoen.

En nu geef ik, in antwoord op de vraag van den heer Viruly, gaarne de verzekering, dat, zoodra de definitieve rendementen zullen zijn vastgesteld, ik onmiddellijk aan de Tweede Kamer een wetsvoorstel zal indienen om art. 4 te doen vervallen. Mij dunkt

32STE ZITTING. — 1 JUNIJ.

LXXXIV. Bepalingen omtrent den accijns op de suiker. (Beraadslaging.)

daardoor zal te gemoet worden gekomen aan het bezwaar der Eerste Kamer, terwijl de Tweede Kamer geen reden hebben kan om er zich tegen te verzetten, vermits dan het doel, waarom art. 4 in dit wets-ontwerp is gebragt, zal zijn vervallen. Alzoo zullen dus en het conflict tusschen de beide Kamers en het nadeel, dat uit de verwerping van dit wets-ontwerp zouden kunnen voortvloeijen, zijn voorkomen.

De heer **Hein**: Ik was niet voornemens over deze aangelegenheid te spreken en ik moet vooraf verschooning vragen aan de Kamer, wanneer ik mij soms in het een of ander, wat de fabricatie van suiker of de suiker-industrie aangaat, vergissen mogt, want ik moet mijne onkunde in deze materie bekennen.

Een argument van den heer van Vollenhoven heeft ook mij echter getroffen en ik wil daaruit het een en ander opvatten.

Ik zal art. 4 hier niet verder critiseren of qualificeren: dat is reeds voldoende gedaan door de sprekers, die heden morgen het woord voerden, en de Minister zelf heeft het genoemd » een wanklank in de wet, een artikel dat geheel in strijd is met de oekonomie van die wet."

Ik vind voor mij echter in dat artikel een beginsel, zóó verwerpelijk, dat wanneer ik niet door nadere inlichtingen tot eene andere overtuiging word gebragt, ik genoodzaakt zal zijn mijne stem tegen het wets-ontwerp uit te brengen.

Dat beginsel, reeds gekarakteriseerd door den heer van Vollenhoven, heeft de strekking om aan eene accijnswet eene bepaalde opbrengst als minimum te verzekeren, en nu acht ik dit in het algemeen zeer gevaarlijk en ook onbillijk. Verbruiksbelastingen moeten drukken op de verbruikers, niet op de producenten. Heeft de fiscus zich in zijne berekeningen vergist, hij moet niet kunnen terugkomen op het ontbrekende, vooral niet bij hen die het niet weder kunnen terugvorderen van of in rekening brengen bij de verbruikers.

De Minister zegt wel dat ditzelfde ook in vroegere suikerwetten was opgenomen, maar de omstandigheden waren toen anders; dat wordt algemeen erkend; de wet zelve kende toen eene bepaalde bescherming toe, waarvan men in deze wet niet wil weten. Het moge waar zijn dat hier of daar nog eenige bescherming in de wet verscholen is, maar ik heb ze er niet in kunnen vinden. Is dit zoo, dan is het onbillijk en in strijd met alle regelen van fiscaliteit, aan den producent op te leggen de betaling van hetgeen de belasting minder heeft opgebracht dan de Regering geraamd had dat zij zou opbrengen. Eene raming rust niet op wiskunstige gronden, zij kan mede- of tegenvallen. En als nu die raming eens faalt, wat zal dan gebeuren? Dan zullen wegens art. 4 voor die mindere opbrengst worden aangeslagen de raffinadeurs; maar nevens deze raffinadeurs bestaat — wij weten het allen — een andere tak van industrie die ook suiker fabriceert. Ik bedoel de beetwortel-suiker-fabrikanten. Heb ik nu wel gehoord, dan worden deze laatsten niet of slechts voor zeer korten tijd gedebiteerd voor de verschuldigde belasting, en ze worden niet belast met de bijdragen voor het minimum. De belasting wordt, zoo ik mij niet vergis, berekend naar dien maatstaf dat men uit 100 kannen sap maakt 1 pond 5 ons suiker volgens eene gemiddelde berekening. Maar gemiddelde berekeningen berusten — het woord duidt het aan — op eene opbrengst boven en op eene opbrengst beneden. Deskundigen hebben beweerd, dat die berekening eenigzins in het voordeel der fabrikanten is en dat men bij eene goede bewerking tot 1 pond 8 ons kan komen. Men zou dus $\frac{3}{15}$ meer kunnen krijgen dan de gemiddelde raming. Ik laat nu nog daar dat men de raffinadeurs zal aanslaan, ook voor hetgeen de belasting minder kan opbrengen ten gevolge van fraudes, misschien niet enkel door de raffinadeurs begaan — hetgeen op zich zelf reeds eene onbillijkheid is, — maar wanneer de beetwortel-suiker-fabrikanten die $\frac{3}{15}$, welke zij uit hun sap meer verkregen aan suiker, in consumtie brengen, dan betalen zij — want ik heb dezen morgen gehoord dat zij bij het verkrijgen van sap worden aangeslagen — voor die $\frac{3}{15}$ geen belasting. Geschiedt dit nu met eene groote hoeveelheid en wordt daarvoor geen belasting betaald, dan zal het gevolg daarvan zijn dat de accijns minder opbrengt en dan faalt de hypothese waarop de raming der opbrengst berust. De opbrengst van den accijns op de suiker wordt gesteld op f 1 700 000 voor het halfjaar. Wanneer het niet te ontkennen is dat het in consumtie brengen van die meer verkregen suiker invloed kan hebben op de opbrengst van den accijns van de suiker, dan vraag ik: waarom zullen de raffinadeurs alleen verantwoordelijk zijn voor het minimum der belasting, terwijl tot die mindere opbrengst van den accijns ook aanleiding kan geven het in consumtie brengen van de overponden uit de beetwortel-suiker? Wanneer ik omtrent dit punt geene voldoende inlichting ontvang zal ik alleen daarom mijne stem aan dit wets-ontwerp onthouden, want er zou dan voor mij een grondwettig bezwaar in de bepaling

zijn gelegen. De geachte spreker uit Rotterdam heeft gezegd dat daardoor aan de beetwortel-suiker-fabrikanten een *privilegie* wordt gegeven boven de raffinadeurs, door deze laatsten alleen eene belasting te laten betalen tot een minimum, en daarvan de beetwortel-suiker-fabrikanten vrij te stellen. Indien ik hieromtrent niet van dwaling overtuigd word, zal ik mij genoopt vinden tegen deze wet te stemmen, omdat de Grondwet alle privilegie in het stuk van belastingen verbiedt.

De heer **van Beeck Vollenhoven**: Ik gevoel dat de Minister in een moeilijken toestand verkeert, omdat hij iets moet verdedigen wat hij vroeger bestreden heeft. Het zal waarschijnlijk daaraan zijn toe te schrijven dat ik, hoe gaarne ik ook overtuigd wilde zijn, niet overtuigd ben van de aannemelijkheid dezer voordragt, bepaaldelijk met het oog op art. 4.

Ik geloof dat Minister bij zijne verdediging van een verkeerd beginsel is uitgegaan. Hij is uitgegaan van de stelling dat er nog bescherming bestaat. Dit mag hij bij deze wet niet aannemen. Wat heeft de Minister zoo even bij de verdediging van het tractaat gezegd? Het typenstelsel is de eenige weg om te komen tot de opheffing der protectie. Het is het eenige beginsel waarop de accijnswet kan worden gebaseerd. Ik geloof dat dit juist is. Nu ontvangen wij eene accijnswet en die wet is gebaseerd op dat typenstelsel. Men heeft daarbij aangenomen een vast rendement tot dat de gezamenlijk te nemen proeven zullen zijn afgelopen. Waartoe dienen nu die proeven? Om te zien of het aangenome rendement al dan niet goed is. De Minister beweert nu wel dat daarin nog eene protectie zit, maar achte des niettegenstaande bij de andere Kamer de inlassching van art. 4 niet noodig. De voorsteller van dit artikel in de andere Kamer en zij, die het ondersteunden, waren niet van dit gevoelen, zij waren blijkbaar bevreesd voor de opbrengst van den accijns. Het blijkt dus dat er verschil van gevoelen bestaat omtrent het rendement. Maar al ware in het tegenwoordig rendement nog meer protectie gelegen dan de Minister meent, dan nog beweert ik, dat wij niet mogen aannemen dat deze wet eene beschermende is: wij moeten uitgaan van het beginsel dat de bescherming heeft opgehouden. Wij hebben een tractaat gesloten om eenmaal uit den toestand van bescherming te geraken. Nu moge het waar zijn, dat deze bepaling een overgang is tot dat men het omtrent de rendementen volkomen eens zal zijn, maar deze wet blijft van kracht — want zoodra die rendementen bekend zullen zijn, laat zij toe de belastingssom onmiddellijk zoo veel te verhoogen, als met die rendementen overeenkomt. Op zoodanige wet mogen wij geen stelsel van minimum toepassen, dat men vroeger wel in toepassing meende te mogen brengen op eene accijnswet, waarin zeer zeker eene bescherming lag, maar waarbij men ten eenen male in den blinde ronddoelde om te weten hoe ver die bescherming ging. Om dit hoofdbeginsel geloof ik dus, dat nimmer de bepaling in art. 4 van dit wets-ontwerp vervat, had mogen worden opgenomen.

Ik deel volstrekt niet in het door den Minister aangevoerde omtrent de beetwortel-suiker-fabrikanten; de Minister is het bewijs schuldig gebleven dat zij geene overponden fabriceren. Zulks heeft wel degelijk plaats; die overponden komen in de consumtie en daarvoor wordt door hen geen accijns betaald; bij eventueel deficit in de opbrengst van den accijns zal nu de suikerraffinadeur moeten betalen, en dat is onbillijk.

Zoolang dat het geval is, meen ik mijne goedkeuring aan deze voordragt niet te mogen hechten. Mogt dit wets-ontwerp verworpen worden, dan zal wel eenige omslag daarvan het gevolg zijn, maar dat daarom het tractaat niet zal kunnen worden geratificeerd meen ik te mogen ontkennen.

De heer **van Nispen van Pannerden**: Het is niet zonder grooten schroom dat ik het waag over een onderwerp, als thans deze Vergadering bezig houdt, een woord in het midden te brengen. Ware men hier te lande even als in België in de gelegenheid zich van de stemming te onthouden met opgave van de daartoe leidende redenen, ik zou thans het woord niet hebben gevraagd. Maar ik moet straks mijne stem met *voor* of *tegen* uitbrengen, en nu is het mij nog niet geheel duidelijk, of ik deze wet kan aannemen, ook na al hetgeen door den Minister en mijne geachte medeleden is gezegd.

Wij behandelen nu eene accijnswet, alzoo eene belasting, gegrond op het verbruik van een voorwerp. Nu is door een amendement, in de andere Kamer in deze wet gebragt, in art. 4 bepaald dat die belasting ieder halfjaar eene zekere som moet opbrengen. Wat kan er toch toe bewogen hebben iets dergelijks neder te schrijven? Of dat men meent dat de consumtie hier te lande niet bedraagt hetgeen de Minister vermoedt en opgeeft, of dat men vreest dat de suiker met afschrijving van regt zal kunnen

LXXXIV. *Bepalingen omtrent den accijns op de suiker. (Beraadslaging.)*

worden uitgevoerd om later weder ter sluik te worden ingevoerd, of dat men vreest dat de rendementen, bij deze wet aangenomen, en de beginselen volgens welke de aanslag van de beetwortelsuiker geregeld is, niet juist zijn, en dat er overproductie zoowel bij de rietsuiker als bij de beetwortelsuiker kan plaats hebben. Ik zie geene andere gronden dan deze, die daartoe zouden kunnen leiden.

Nu geloof ik dat de laatste grond onmogelijk bij de Tweede Kamer kan gewogen hebben, vermits zij, ware dit het geval, noch het tractaat, noch het wets-ontwerp zou hebben goedgekeurd. De Tweede Kamer moet dus beducht zijn geweest dat de consumtie in Nederland niet zooveel bedroeg als de Minister vermeende, of wel dat, even als dit vroeger werkelijk heeft plaats gehad, sluikhandel mogelijk zou zijn.

Nu zal ik niets zeggen over het viciëuse om dergelijk beginsel van een minimum van opbrengst aan te nemen bij eene belasting op de consumtie, en evenmin over de vraag, of het de nijverheid kan belemmeren; maar na hetgeen ik van de geachte sprekers uit Overijssel en Zuidholland heb gehoord en hetgeen daarop door den Minister is geantwoord, wensch ik een bezwaar van een enigszins anderen aard te opperen.

Ik zal een voorbeeld bijbrengen; ik wil niet gehouden zijn aan de juistheid der cijfers, maar het is mogelijk dat de zaak zich zoo toedraagt als ik zal opgeven.

De heer Viruly heeft gezegd, dat drie omstandigheden invloed kunnen uitoefenen op de consumtie: 1°. verhooging van de prijzen; 2°. drukkende tijdsomstandigheden en verminderde welvaart des volks; en 3°. oorlog. Gesteld nu dat de consumtie van suiker daalt tot 10 miljoen Nederlandsche ponden 's jaars, zoodat dus in een halfjaar slechts accijns betaald wordt over 5 miljoen ponden. Neem aan dat van die 5 miljoen ponden 4 miljoen afkomstig zijn uit de suikerraffinaderijen die rietsuiker verwerken, een half miljoen afkomstig is uit de beetwortelsuiker-fabrieken en het laatste half miljoen vreemde suiker is, door den handel ingevoerd en in consumtie gebragt. Na verloop van dat halfjaar zal men zeggen: „de belasting bedroeg f 27 per 100 pond, of f 2 350 000; er is alzoo een tekort van vier ton, en dat moet verdeeld worden over de werkelijke consumtie; dat moet bijgepast worden.”

Maar wie zullen nu bijpassen? Dat zullen alleen de raffinadeurs doen, en de half miljoen ponden die uit de beetwortelfabrieken afkomstig zijn, en de half miljoen ponden die uit den vreemde zijn aangevoerd, zullen niet in dien omslag deelen.

Nu spreekt het van zelf, dat elke Staat zijne belastingen kan regelen zoo als hij dat goedvindt; doch wij hebben in onze Grondwet een artikel 72, dat zegt: „Geene privilegien kunnen in het stuk van belastingen verleend worden.”

En indien nu alleen de suiker, die in consumtie gebragt wordt uit onze raffinaderijen, in dien laatsten omslag zal betalen, en niet de suiker die voortkomt uit de beetwortelsuiker-fabrieken en niet die welke door den handel wordt ingevoerd en in consumtie gebragt, wordt er dan geen privilegie in het stuk van belastingen verleend als deze wet wordt aangenomen? Het is mij niet duidelijk, maar tot nu toe voel ik twijfel, of dat niet een privilegie kan zijn en daartoe mag ik niet medewerken.

Nu ik toch aan het woord ben, wensch ik nog eene inlichting te vragen omtrent eene andere bepaling van deze wet. Ik bedoel art. 38, waar men leest:

„Er wordt ontheffing verleend van het betalen:

„a. van de leges van expeditie, van visitatie en wegens aantekeningen op alle den accijns op de suiker betreffende documenten;

„b. van de kosten van weging, opneming of keuring van suiker, met uitzondering alleen van die bedoeld bij art. 152 der meer genoemde algemeene wet van 26 Augustus 1822;

„c. van de kosten van verzegeling of plombering van colis met suiker, alsmede van de kosten van verzegeling of plombering van vaar- of voertuigen, voor zoover die verrichtingen wegens het laden van suiker plaats hebben;

„d. van de kosten der waarschuwing, voorgeschreven bij art. 288 der voormelde algemeene wet.”

Ik begrijp deze bepaling niet regt. Ontheft men in dit opzigt de suiker van lasten die de wet oplegt? Zoo ja, waarom moet dan voor het eene voorwerp waarop die last gelegd is wel, en voor het andere niet betaald worden?

De heer **Cremers**: Wij verkeerden in een anderen toestand dan België. Hadden wij even als de Senaat van België het regt van amendement, ten gevolge waarvan het door ons gewijzigd wets-ontwerp naar de andere Kamer zou terugkeeren om daar op nieuw behandeld te worden en dan naar ons terug te komen, dan zou het beter kunnen zijn dat de Tweede Kamer hare gedachten nogmaals over deze zaak liet gaan. Het geheele debat zou

zich dan bij art. 4 bepalen. Dit kan echter niet. Wij moeten aannemen of verwerpen, en eene verwerping der wet zou nootlottige gevolgen hebben. Ik plaats mij op een ander standpunt dan de leden dezer Kamer die het amendement zoo zeer afkeuren, en ook dan de Minister, die het straks een wanklank in de wet heeft genoemd. Men had, ik begrijp het, ten doel alle bescherming voor het vervolg onmogelijk te maken en meende met het tractaat dit doel volkomen te kunnen bereiken. Maar het blijft voor mij, als ik op het verledene let, nog de vraag, of dit wel zoo zeker is en of ook niet, onder de werking van dat tractaat, de fabrikanten soortgelijke voordeelen zullen genieten, die vroeger aanleiding hebben gegeven tot de bepaling van een minimum van opbrengst van twee miljoen. De Minister van Financien heeft voor mij zeer duidelijk gemaakt dat de fabrikanten thans onder deze 3 miljoen meer redenen tot klagen hebben dan zij zullen hebben onder de nieuwe wet en hare 3½ miljoen.

Wat aangaat het bezwaar ontleend aan de Grondwet, die elk privilegie in zake van belastingen verbiedt, daaromtrent kan geen verschil bestaan. Ik geloof evenwel dat ons deze bedenking niet behoeft te verontrusten, want een nieuwe toestand wordt door deze wet niet in het leven geroepen. Zoo het bezwaar gegrond is, dan is er grondwetschennis geweest zolang de tegenwoordige, ook door ons aangenomen wet heeft bestaan. Ik geloof daarom dat het verwijt van grondwetschennis, dat geopperd is, niet ligt als gegrond mag worden aangenomen.

Ik wensch deze wet aan te nemen ook na de uitdrukkelijke belofte van den Minister, dat, zoodra deze bepaling overbodig kan geacht worden, hij een voorstel zal doen om ze uit de wet te doen vervallen.

De heer **van Vollenhoven**: Mijnheer de Voorzitter, toen ik zoo even de eer had een woord te spreken, heb ik gezegd, dat ik nog niet kon bepalen welke stem ik omtrent dit wets-ontwerp zou uitbrengen, maar dat ik wenschte af te wachten de inlichtingen, die de Minister aan de Vergadering zou verstrekken. De Minister heeft de goedheid gehad ons die te geven. Wat mij betreft, ik zeg hem daarvoor dank. Hij heeft mijn grootste bezwaar weggenomen door aan art. 4 een tijdelijk karakter te geven. Nu vraag ik: is het na de verklaring van den Minister wenschelijk dat deze wet wordt afgestemd? Ik geloof het niet, omdat het mij toeschijnt dat het werkelijk is in het belang eener spoedige tot-stand-koming van het tractaat, dat de wet worde aangenomen en omdat het naar mijne overtuiging voor de suikerfabrikanten geen groot bezwaar kan zijn dat zij, met de zekerheid dat zij over het laatste halfjaar van 1865 geen opbrengst zullen behoeven te verantwoorden, over het eerste halfjaar van 1866 eene som van f 1 700 000 moeten opbrengen. Daarentegen zou het voor hen wel een bezwaar zijn wanneer deze wet wordt afgestemd, omdat daarvan vertraging van onzekeren duur in het tot stand komen der accijns wet het gevolg zal zijn. Ik geloof dus dat het beter is deze wet aan te nemen met de verklaring van den Minister, dan haar af te stemmen en de voordragt van eene nieuwe wet noodzakelijk te maken.

Ik zal den Minister niet verder antwoorden op de door mij aangevoerde punten ter bestrijding van deze voordragt, dewijl ik zulks thans onnoodig acht. Ik heb alleen het woord gevraagd om der Vergadering mede te deelen op welken grond ik de aanneming van dit wets-ontwerp wenschelijk acht.

De heer **Hein**: Ik kan noch wil in eene beschouwing treden omtrent de veranderde overtuiging van den geachten vorigen spreker, met wien ik bij mijne vorige rede instemde. Ik kan noch mag beoordeelen of naar zijne overtuiging de vroeger bij hem bestaande bezwaren thans zijn opgeheven; zulks hangt geheel van zijne eigene zienswijze af. Echter meen ik de vrijheid te hebben, een enkelen door hem bijgebragten grond te toetsen aan hetgeen naar mijne zienswijze mijn pligt vordert, als eene onjuiste beschouwing te moeten bestrijden.

De geachte afgevaardigde zegt: hoezeer de gronden van mijn bezwaar niet geheel zijn opgeheven zal ik mijne stem aan het wets-ontwerp kunnen geven, omdat de Minister heeft verklaard dat hij art. 4 slechts beschouwt als een artikel van overgang.

Indien, Mijnheer de Voorzitter, deze wet mogt worden aangenomen, zou mij niets aangenaamer zijn dan dat aan de toezegging des Ministers gevolg kon worden gegeven, want ik herhaal het, het geheele art. 4 beschouw ik als een wanklank in de wet en strijdig met hare oekonomie.

Doch mag men een artikel, niet als overgangsartikel in eene wet geschreven, als zoodanig aannemen? Art. 3 is kennelijk van tijdelijken aard, maar art. 4 was bestemd om in de wet te blijven, ook voor het vervolg. Mogt deze wet dus worden aange-

LXXXIV. Bepalingen omtrent den accijns op de suiker. (Beraadslaging.)

nomen dan zal het mij hoogst aangenaam zijn als de Minister, zijne inzichten volgende, later na de vaststelling der rendementen eene wet aanbiedt waaruit art. 4 zal zijn geligt.

Maar noch de Minister noch deze Vergadering heeft de toekomst in handen; is deze wet eenmaal door u, Mijne Heeren, aangenomen en door den Koning gesanctioneerd, dan is ook dat artikel wet geworden, en het gevolg dat de Minister aan zijne toezegging zal kunnen geven, dit hangt — om eene triviale uitdrukking te bezigen — in de lucht.

Nu kom ik terug op hetgeen ik begon te zeggen: ik toets volstrekt niet de gronden, die de overtuiging hebben bepaald van den geachten vorigen spreker; ik wenschte dat ook mijne bezwaren waren opgeheven, maar zoolang dat het geval niet is, gevoel ik geene vrijheid mijne stem aan dit ontwerp te geven.

De heer **Blankenheym**: Ik heb alleen het woord gevraagd om te verklaren dat de inlichtingen van den Minister grootendeels mijne bezwaren hebben uit den weg geruimd. Vooral is dit geschied door de verklaring van den Minister, dat hij, zoodra deze wet in werking komt, eene nieuwe voordragt bij de Kamers zal indienen om het bedoelde amendement uit de onderwerpelijke wet te ligten. Ik neem acte van die verklaring, en zal voor de wet stemmen.

De heer **Fransen van de Putte**: Ik had het voornemen niet, Mijnheer de Voorzitter, om over dit wets-ontwerp te spreken; maar nu het debat in dien toestand gekomen is, dat wij niet meer beraadslagen over de wet, maar wel over het nut om die aan te nemen of te verwerpen, nu wensch ik mijn gevoelen daarover te zeggen.

Ik had gewenscht dat dit laatste niet alzo besproken ware geworden. Ik kan wel begrijpen dat dit geschied is van de zijde van den Minister, maar wanneer door hen die het afstemmen onschadelijk achten, te gelijk wordt aangedrongen op het aannemen van het ontwerp, dan geraak ik daardoor in eene moeilijke positie, niet alleen tegenover het Gouvernement, maar ook tegenover het wets-ontwerp.

Ik moet verklaren dat in het gevoelen, door den heer Hein ontwikkeld, van den aanvang der discussie af mede door mij is gedeeld.

Ik moet daarenboven bekennen dat ik een oogenblik bereid ben geweest om het verlangen, door den heer Viruly geuit, te ondersteunen, doch daarover doordenkende, heb ik begrepen dat dit niet kon opgaan. Welke houding zou het hebben, wanneer hier door den Minister eene belofte werd afgelegd om de intrekking van art. 4 voor te stellen aan de Tweede Kamer, voor wie juist het opnemen van dat artikel in het wets-ontwerp eene *conditio sine qua non* was, om het ontwerp aan te nemen; terwijl hier het omgekeerde geval is en men welligt hier het wets-ontwerp zal aannemen, in de overtuiging dat hetzelfde art. 4 er uit zal worden geligt.

Ik heb den moed niet den Minister zulk eene belofte op te leggen. Ik geloof niet dat dit mag, en dus zal ik, behoudens nadere inlichting, blijven bij mijn oorspronkelijk denkbeeld om het wets-ontwerp af te stemmen.

Nu ik toch aan het woord ben, wensch ik eene inlichting van den Minister te vragen, ook met betrekking tot dat art. 4, en meer bepaald met betrekking tot degenen, die de overtaxe zullen moeten betalen, ingeval het cijfer van de opbrengst der belasting beneden het bepaalde minimum daalt.

Er is tot dusver wel gesproken over het schadelijke van dat artikel, maar eigenlijk niet over zijne uitwerking, wanneer de mindere opbrengst ongelukkig eens langer mogt aanhouden dan zes maanden.

Ik verzoek wel in het oog te houden, dat ik niet optreed als verdediger van de raffinadeurs, maar dat ik hier als wetgever de vraag doe: „wanneer de ongunstige toestand eens langer duurt dan zes maanden, kunnen dan die raffinadeurs in billijkheid dien verhoogden last dragen?” Dat punt is, meen ik, nog niet besproken.

In de tweede plaats vraag ik: op welk standpunt zullen de raffinadeurs staan, als er tot dat minimum gekomen wordt?

Misschien is het logischer, de orde der vragen om te keeren en dus te zeggen: hoe is de toestand der raffinadeurs, als het oogenblik komt dat de bepaling omtrent het minimum in werking moet treden, en hoe zal hun toestand zijn als de ongunstige omstandigheden langer dan zes maanden aanhouden?

Ten slotte nog een kort woord, dat ik, wanneer ik bij den aanvang der discussie gesproken had, zou hebben vooropgezet.

Ik rangschik mij onder hen die met leedwezen deze wet nu zagen inkomen. Als ik de artt. 4 en 5 oud, 5 en 6 nieuw, inzie, dan vraag ik in gemoede, of het antwoord der Regering in de andere Kamer op die bedenking gegeven wel steek houdt. Ik geloof het niet. Het hoofdargument der Regering immers was, dat zoo

zij eenvoudig de bestaande wet had gesuppleerd, zij bij vele besluiten, ten opzichte van dien accijns, misschien wel de helft zou hebben moeten veranderen. Daarom was het, haars inziens, beter, eene nieuwe wet te geven. Ik kan dit niet toegeven. Als ik naga dat de uitslag der proefnemingen met het typenstelsel tot grondslag moet dienen en ik zie daarbij artt. 4 en 5, nu 5 en 6 van het tractaat, in, dan ligt daarin een massa voorbehoud aan de zijde der Regering, waarvan ik de beperking of de grenzen niet ken. Als toch het typenstelsel zal zijn aangenomen, dan kunnen de omstandigheden en wel meest waarschijnlijk medebrengen, dat deze wet zoude behooren gewijzigd te worden, ten ware de Regering dan mogt goedvinden de zaak, buiten de wetgevende magt om, bij besluit te regelen, waartoe de genoemde artikelen de magtiging meer bepaald geven, en dan eindigen zal met — als ik het ook zoo eens noemen mag — een kruiwagen vol ampliatiën op eene naauwelijks daargestelde wet en juist datgene, wat de Regering zeide niet te willen. Alles pleitte er dus voor, de bestaande wet met het noodige aan te vullen, tot dat de toestand daar was, dat men wist wat noodig is; dan zou men op de hoogte geweest zijn om een definitief plan aan de Kamers voor te leggen, hetgeen nu niet is geschied.

Wanneer dus al die bezwaren door de inlichtingen der Regering niet mogten worden opgeheven, dan zal ik mij met dit ontwerp van wet niet kunnen vereenigen.

De heer **Messchert van Vollenhoven**: Ik was niet voornemens over deze wet te spreken. De vorige sprekers hebben, beter dan ik het had kunnen doen, de bezwaren, die ook ik tegen deze wet heb, ontwikkeld. Maar hetgeen ik door twee van onze geachte medeleden uit Zuidholland heb hooren zeggen noopt mij nog een kort woord in het midden te brengen. Die beide geachte sprekers hebben verklaard dat door de verzekeringen van den Minister de meeste van hunne bezwaren zijn opgelost. Ik moet bekennen, dat die verklaring mij eenigzins heeft verbaasd, omtrent eene zaak waarin de overtuiging van den Minister in strijd is met de overtuiging van den anderen tak der wetgeving. Het ongelukkig art. 4, waarover wij reeds lang hebben beraadslaagd, is niet het werk van den Minister, maar is in de wet gebragt door de meerderheid der Tweede Kamer.

Nu heeft art. 4 niet het karakter van eene overgangsbepaling. Het is eene bepaling, waarvan de werking even lang zal duren als die van de overige artikelen der wet. En wat de Regering ook moge verzekeren, het is onmogelijk om aan een artikel der wet het karakter van eene overgangsbepaling te geven, wanneer het artikel zelf het niet in terminis inhoudt. De verzekering van den Minister dat door hem eene wet zal worden voorgedragen om art. 4 te doen vervallen, neem ik met vol vertrouwen aan. Maar wie waarborgt ons dat wanneer de Minister met dat beloofde ontwerp in de Tweede Kamer komt, dan niet hetzelfde zal plaats hebben wat nu heeft plaats gehad?

Ik veroorloof mij deze bescheiden opmerking aan de Vergadering mede te deelen naar aanleiding van hetgeen door de beide geachte sprekers uit Zuidholland is in het midden gebragt.

De heer **Betz, Minister van Financien**: Het schijnt, Mijnheer de Voorzitter, dat het mij niet gelukt is bij onderscheidene leden de bezwaren weg te nemen, die bij hen bestaan ten opzichte van het bewuste art. 4, dat wel niet een mooi artikel in de wet is, maar dat onschuldig en niet onbillijk is tegenover de raffinadeurs.

Ik had mij gevleid dat, wanneer de raffinadeurs zelven verzekeren dat een minimum billijk is bij het bestaan van een stelsel van bescherming, men zich daarbij zou hebben nedergelegd, zoolang die bescherming bestaat.

Nu is de geachte spreker uit Zuidholland, de heer Hein, uitgegaan van twee hypothesen. De eerste — en daarop heeft hij zijne geheele redenering gebouwd, zoodat, wanneer de grondslag waarop die redenering rust niet deugt, alsdan de gansche argumentatie vervalt — de eerste hypothese is deze: dat de toestand vroeger anders zoude geweest zijn, dat toen in de wet eene bescherming lag die in deze wet niet aanwezig is, en, voegde hij er bij, *als dit waar is*, dan is het ook onbillijk tegenover de raffinadeurs het minimum, en wel van 3½ millioen, te bestendigen. De heer van Beeck Vollenhoven heeft zich met die veronderstelling eenigermate vereenigd; hij meende dat de thans vastgestelde rendementen zeer wel rendementen zouden kunnen zijn die definitief moeten worden vastgesteld, en dat dus in die primitive rendementen geene bescherming zal blijken te bestaan.

Ten opzichte van dit punt moet ik het gevoelen van twee autoriteiten mededeelen, waarvan de eene zich tegenover mij, en de andere tegenover het publiek verklaard heeft, en waaruit onwederlegbaar blijkt dat die voorloopige rendementen niet kunnen zijn

LXXXIV. *Bepalingen omtrent den accijns op de suiker.* (Beraadslaging.)

de rendementen die zullen worden vastgesteld na de proefnemingen.

De heeren Wijthoff en Zoon hebben in 1851 eene brochure openbaar gemaakt, naar aanleiding van mededeelingen van professor Mulder, die op scheikundige gronden de rendementen voor de verschillende nommers had aangegeven. In verband daarmee heeft de heer Wijthoff, kundig raffinadeur te Amsterdam, zijne bevindingen in het groot medegedeeld, omtrent hetgeen te trekken was uit de verschillende nommers van suiker. En die rendementen overtroffen zelfs nog, wat ik straks heb aangegeven dat te verwachten zou zijn na afloop der proefnemingen. 't Is waar, ik kan nu wel niet uit eigen proefnemingen aantonen, dat in het cijfer van 8.7 eene belangrijke bescherming ligt, naar dergelijke openbaar gemaakte cijfers van een raffinadeur geven dan toch wel aan mijne bewering eenige zekerheid, dat wij de definitieve rendementen nog niet hebben.

Eene tweede verklaring is mede die van een voornaam raffinadeur te Amsterdam, die mij persoonlijk is komen spreken over deze wet en het tractaat, waartegen hij geen bezwaar had. Hij zeide dat het cijfer van $3\frac{1}{2}$ miljoen, dat ik primitief had berekend uit de opbrengst van den suiker-accijns te zullen trekken, juist is. „En” voegde hij er bij, „wanneer de definitieve rendementen zullen zijn vastgesteld, kan de Regering nog rekenen op minstens één miljoen meer.”

Ziedaar eene verklaring, mij ongevraagd gegeven door een raffinadeur, die toch de zaak bij ondervinding kent. En wanneer men nu die twee verklaringen en de scheikundige proeven van professor Mulder met elkander in verband brengt, dan ziet men, dat in die rendementen, zoo als zij aanvankelijk zijn vastgesteld, de definitieve rendementen nog niet kunnen liggen.

„Men heeft,” is gezegd geworden, men heeft die rendementen vastgesteld, omdat men meende dat zij juist waren, en wil zich nu door proeven verzekeren, of dit werkelijk zoo is.” Neen, Mijne Heeren, dat is het geval niet. De Regering had voor zich, uit proefnemingen in Frankrijk gedaan en uit gegevens van fabrikanten ontvangen, zeer goed de definitieve rendementen kunnen vaststellen, gelijk de Regering meent dat zij moeten zijn; maar zij heeft de gezamenlijke proefnemingen noodzakelijk geacht tegenover Engeland. Van die zijde werd beweerd, dat de rendementen voor de lagere nommers, zoo als die in Engeland zijn vastgesteld, de juiste zijn; terwijl de drie andere mogendheden beweren dat in die rendementen, zoo als zij voor de lagere nommers in Engeland bestaan, eene enorme protectie zit. En nu wil men door de proefnemingen aan de Engelsche regering bewijzen, dat zij dwaalt. De Engelsche minister van finantien heeft ten vorigen jare aan het Parlement te kennen gegeven, dat de rendementen, zoo als hij die toen voorstelde, juist waren, en nu was het inderdaad moeilijk voor hem om weder in het Parlement te komen en zijne verklaring in te trekken, ten ware uit proefnemingen zal gebleken zijn, dat zijne rensseignementen onjuist zijn geweest.

De Regering heeft vooral daarom op die proefnemingen aangedrongen, opdat niet, bij de nieuwe wijzigingen in de suikerbelasting, de lagere nommers tegenover de hoogere nommers van onze Java-suiker zouden geïmpregeerd worden. De Regering toch is overtuigd dat de rendementen voor de lagere nommers in Engeland op verre na niet bereiken hetgeen zij bereiken moeten.

Wanneer dat nu waar is, en ik geloof dat het moeilijk kan worden tegengesproken, is er dan voor de raffinadeurs zoo veel onbillijks in, wanneer, gedurende het tijdperk, waarin nog protectie bestaat, een minimum gehandhaafd wordt?

Ik geloof het niet; en ik zeg dat nu niet, omdat ik dat art. 4 zoo in bescherming neem, want ik heb op den voorgrond gesteld in welken toestand ik mij tegenover dat artikel bevond, maar ik zeg het om te doen uitkomen de juistheid van mijne bestrijding van dat artikel, enkel op grond dat het overtollig was, maar overigens onschadelijk. Ik herhaal voorts, dat wanneer de raffinadeurs het eerste halfjaar iets zouden moeten bijpassen, zij dit in het tweede halfjaar tot den laatsten cent terugbekomen, omdat het is een prelevement op het crediet van het volgende halfjaar. Als dan in het volgend halfjaar de definitieve rendementen zullen zijn vastgesteld, ja, dan zullen zij een voorschot hebben gedaan, maar dat is ook al, en dat voorschot krijgen zij, zoo als ik zeide, tot den laatsten cent terug. Is dus, gelijk ik meen, de eerste hypothese van den heer Hein onjuist, dan vervalt ook de redenering die hij daarop heeft gebouwd.

Eene tweede hypothese waarop die geachte spreker voort redeneert is deze: „de Minister zegt: een vat sap van beetwortel wordt aangeslagen tegen 1 pond 5 ons, maar deskundigen beweren dat men zou kunnen komen tot 1 pond 8 ons, zoodat de beetwortelsuiker-fabrikanten een voordeel van 3 pct. genieten.” Op grond daarvan meent de geachte spreker dat die fabrikanten een privilege hebben boven de rietsuiker-fabrikanten. Maar de

Regering houdt die berekening voor onjuist en zij heeft daarvoor hare redenen. Uit de statistieke opgaven van de rendementen der Fransche fabrieken, die onder contrôle staan, blijkt, dat gedurende de vijf laatste jaren die fabrieken hebben opgeleverd $14\frac{7}{10}$ ons, dus nog geen 15 ons. In België staan mede 5 fabrieken onder contrôle, omdat zij op het terrein van toezigt liggen, en ook daar is gebleken dat de opbrengst wel eens was $15\frac{3}{100}$ ons, zonder dat ik echter weet of daaronder begrepen waren nommers beneden n°. 10. Maar dit is het hoogste dat men heeft kunnen bereiken; en tegenover dergelijke voorbeelden nu is het wel wat gewaagd te zeggen dat men hier gaat tot 1 pond 8 ons. Het is zeer wel mogelijk, ik herhaal het, dat men in het begin van het jaar dat cijfer bereikt, maar men moet de productie nemen over eene gansche campagne, en men moet alle suikers, ook die van beneden n°. 10 herleiden tot de suikers n°. 10—14, want daàrtoe worden zij aangeslagen. Ik geloof dus dat de hypothese waarop de heer Hein zijne meening grondde, dat de beetwortelsuiker-fabrikanten geprivilegeerd worden, wat gewaagd is. De Regering wil al het mogelijke doen om gelijkheid tusschen die beide suikers tot stand te brengen. Dat is haar plan. Van daar ook dat zij de rendementen reeds eenigermate heeft verhoogd en zoodra deze wet in werking treedt, onmiddellijk tot 1 pond 5 ons zal brengen. Wanneer haar blijken mogt dat dit nog te laag is — en zij zal niet in gebreke blijven om dit op alle mogelijke wijze te onderzoeken, — dan zal zij bij de definitieve voordragt, die vóór het einde van 1866 aan de Vertegenwoordiging moet gedaan worden, een rendement voorstellen, zoo als blijken zal dat in billijkheid wordt gevorderd.

De heer van Beeck Vollenhoven merkte op dat ik gezegd had, dat het typenstelsel is rationeel, om namelijk te komen tot eene geheele opheffing van de bescherming. Maar volgt daaruit nu, dat men met het typenstelsel niet zou kunnen beschermen? Wanneer men de rendementen te laag bepaalt, dan kan men met het typenstelsel evenzeer beschermen als zonder dit stelsel. Men kan bij het aannemen van het typenstelsel de hooge, middelbare en lage nommers beter belasten naar het werkelijk gehalte der suiker. Dit is het rationele van het typenstelsel. Maar men kan evenzeer met als zonder het typenstelsel beschermen, wanneer men namelijk de rendementen, zoo als nu nog een tijd lang het geval zal zijn, niet juist bepaalt.

De geachte spreker zegt, dat het stelsel dezer wet is een stelsel van niet-bescherming. Dit is volkomen waar, maar zoolang de voorloopige rendementen bestaan, zit er toch nog bescherming in. En nu kan alleen dit minimum werken onder dat stelsel van voorloopige bescherming. Is die bescherming weg en zijn de definitieve rendementen bepaald, zoo als die vermoedelijk zullen worden bepaald, dan zal de opbrengst overtreffen hetgeen als minimum bepaald is. Het minimum zal dan zijn een dood blok, dat geene werking hoegenaamd meer uitoefenen kan.

De geachte spreker uit Gelderland, de heer van Nispen van Pannerden, had een tweetal bezwaren van eenigzins anderen aard.

De geachte spreker zeide: gesteld dat voor de consumtie wordt gevorderd 5 miljoen pond en dat daarvan wordt geleverd 4 miljoen door de raffinadeurs, $\frac{1}{2}$ miljoen door de beetwortelsuiker-fabrikanten en $\frac{1}{2}$ miljoen door den handel, die ze invoert. Wie zal nu, vraagt de geachte spreker, bijpassen wanneer er te kort komt? Hij zou het niet billijk vinden dat de raffinadeurs den omslag alleen moeten betalen en meende dat zowel de beetwortelsuiker-fabrikanten als de handel daarin moeten bijdragen. De geachte spreker bedoelt voorzeker de beetwortelsuiker-fabrikant voor zoover hij optreedt als raffinadeur. En doet hij dat, verlangt hij zich op ééne lijn te stellen met de gewone raffinadeurs, dan zal hij natuurlijk deelen in den omslag. De handelaar echter niet, want bij invoer betaalt hij het volle regt van f 27, waarmede hij den prijs der suiker moet verhoogen die hij in consumtie brengt. De raffinadeur echter heeft, door de uitvoer-premie, voordeel gehad, waarmede hij of den prijs op de buitenlandsche markt lager kan stellen, of dien voor de binnenlandsche consumtie kan vermeerderen.

En wat nu aangaat de vermindering van het verbruik van suiker, waarop herhaaldelijk is gedoeld, in de laatste 50 jaren is dat verbruik steeds toenemende geweest, zoodat vermindering niet waarschijnlijk is. Mogt men echter in zulk een onereusen toestand geraken, dan zou deze wet, voor een normalen toestand gemaakt, veranderd moeten worden.

In de tweede plaats heeft de geachte spreker gewezen op art. 38 en gevraagd, of die afschaffing der leges wel goed en billijk zij. Bij de Regering bestaat het voornemen de leges, hier en daar nog geheven, langzamerhand te doen verdwijnen, omdat het haar niet rationeel voorkomt, ze te bestendigen. Thans meent de Regering in de suikerwet, welke nu op goede grondslagen zal worden gevestigd, de leges te doen vervallen, om zulks eveneens te

32STE ZITTING. — 1 JUNIJ.

LXXXIV. *Bepalingen omtrent den accijns op de suiker.* (Beraadslaging.)

doen bij andere artikelen, zoodra daartoe mogelijkheid bestaat.

De geachte afgevaardigde uit Zeeland, de heer Franssen van de Putte, die zich met enkele der gemaakte bezwaren vereenigde, had nog een ander bezwaar en meende dat het wenschelijker ware de bestaande wetten te behouden, en alleen naar aanleiding van het tractaat enkele bepalingen te maken, om later te komen tot eene definitieve wet, als de definitieve rendementen zullen zijn vastgesteld. Hij wees op eenige artikelen, waarin voorkomen de woorden: „Wij behouden Ons voor”.

Art. 3 zegt: „Wij behouden Ons voor om, zoolang aan art. 3 van het verdrag, den 8ten November 1864 tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland te Parijs gesloten, nog geen uitvoering is gegeven, de verhoudingen in kolom 3 van de voorgaande tabel aangewezen voor alle of voor eenige klassen van ruwe suiker en basterden te verhoogen, indien gedurende de laatste zes maanden van 1865 of gedurende een volgend zes-maandelijksch tijdvak de uitvoer van geraffineerde suiker mogt klimmen tot boven 85 miljoen pond,” enz. Maar wanneer de definitieve rendementen zijn vastgesteld, vervalt dit ook van zelf.

Art. 5: „Wij behouden Ons insgelijks voor om ter uitvoering van art. 3 van het genoemd verdrag de vereischte wijzigingen te brengen in de verhoudingen, in kolom 3 der voormelde tabel aangewezen.” Dit is een onmiddellijk gevolg van het tractaat. Is dat vastgesteld, dan zijn ook goedgekeurd de definitieve rendementen die van de proefnemingen het gevolg zullen zijn; en deze kunnen bij besluit in werking worden gebragt. Ik zie niet in, dat, nu art. 3 van het tractaat bij de wet is goedgekeurd, het dan noodig zou zijn, nog eens bij de wetgevende magt te komen en haar de rendementen te doen vaststellen.

Ik meen de bedenkingen, door sommige sprekers nog aangevoerd, hiermede te hebben beantwoord, en hoop er in geslaagd te zijn, de Kamer te overtuigen, dat art. 4 niet die bezwaren heeft, welke men er van ducht. Het zou mij daarom verheugen, wanneer de Kamer in het moeilijke geval waarin wij thans verkeer, dit wets-ontwerp konde goedkeuren. Het suikertractaat moet geratificeerd worden vóór 8 Julij aanstaande. Is dit niet geschied, dan vervalt alles; en al is het tractaat geratificeerd, doch deze wet niet tot stand gebragt, dan zullen wij belemmerd worden om aan dat tractaat onmiddellijke uitvoering te geven, hetgeen evenwel door de andere mogendheden wordt verlangd en hetgeen ook wenschelijk is in het belang der suiker-industrie zelve.

De heer van Nispen van Pannerden: Na hetgeen de Minister van Financien gezegd heeft, moet ik erkennen, dat de bepalingen van art. 4 geenszins aanleiding kunnen geven om hier aan een privilege in het stuk van belastingen te denken. Hier kan alleen sprake zijn van verschillende belastingen: eene belasting voor de vreemde suiker, die voor consumtie wordt ingevoerd, door inkomende regten geheven; eene belasting voor de suiker, die in Nederland wordt bereid uit beetwortelen, en eene belasting voor de suiker, die in Nederland uit ruwe rietsuiker geraffineerd wordt — terwijl voor het geval dat die verschillende belastingen niet mogten opbrengen hetgeen art. 4 voorschrijft, eene verhoogde belasting van de beide laatste zal geheven worden.

Ik acht dergelijke bepaling niet wenschelijk en niet doelmatig, maar nu de Minister heeft toegezegd dat de suiker welke van ruwe beetwortelsuiker zal worden geraffineerd in den aanslag mede betrokken zal worden, en dat hij de bepaling slechts zoolang zou handhaven, tot dat de definitieve rendementen in werking komen, en dat hij dan een voorstel zal doen tot intrekking van art. 4, nu, na die uitdrukkelijke verklaring, zal ik vóór het wets-ontwerp stemmen.

De heer Hein, voor de derde maal het woord gevraagd en bekomen hebbende, zegt:

Ik dank de Vergadering voor het mij gegeven verlof. Ik wilde nu reden geven waarom ik thans vóór de wet zal stemmen.

Indien, zoo als de Minister meent, mijne stelling ware gegrond op de hypothese, dat, omdat er geen bescherming meer werd genoten, nu ook door niemand of door allen behoorde te worden betaald, dan zou er voor die hypothese wel wat te zeggen zijn, want ze zou kunnen gebouwd zijn op de verzekering, door de Regering zelve in de gewisselde stukken bij herhaling gegeven, dat de bescherming voortaan zou ophouden. Ik zeide dus niet te veel, toen ik beweerde dat, indien er nog bescherming zal zijn, deze in de wet verschoen ligt.

Maar mijne stelling was niet op die hypothese gebouwd. Zij was nu gebouwd op de veronderstelling dat er werkelijk nog bescherming is, gelijk ik heb gehoord dat er nog is, en in dat geval moeten de beetwortelsuiker-fabrikanten in het tekort even goed delen als de raffineurs, omdat de eersten in de overpanden die

zij kunnen fabriceren ook eene soort van bescherming genieten, en omdat zij daarvoor geen belasting betalen. Beiden behooren dan gelijkelijk te deelen in de onlusten — om zoo te zeggen — die het gevolg zijn van de lusten der bescherming.

Nu ik evenwel door den Minister heb hooren betoogen — en naar ik vertrouw op goede gronden — dat die gemiddelde raming val. opbrengst der beetwortelsuiker zeer nabij de waarheid is, zoodat het niet denkbaar is dat het rendement zal worden overschreden, moet ik even als de vorige geachte sprekers verklaren, dat een bezwaar voor mij is weggevalen. Als toch de beetwortelsuiker-fabrikanten geen bescherming genieten en er dus geen gelijkheid van toestand bestaat tusschen hen en de raffineurs, dan houdt het bezwaar op dat zij boven anderen geprivilegeerd worden in strijd met art. 172 der Grondwet. Ik hecht waarde en aan de verzekeringen en aan de berekeningen des Ministers hier zoo bepaaldelijk gegeven, en daarmede vervalt mijn grondwettig bezwaar.

Wat overigens betreft het artikel in 't algemeen, ik herhaal het, ik vind het niet aannemelijk, vooral om het beginsel dat daarin ligt. De Minister zelf heeft het een wanklant genoemd, maar na zijne toezegging dat hij ons later eene gewijzigde wet zal voordragen waarin zoodanige bepaling niet meer zal voorkomen, acht ik mijn bezwaar daartegen niet zoo overwegend dat het mij zal nopen tegen de wet te stemmen.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wets-ontwerp houdende bepalingen omtrent den accijns op de suiker, in hoofdelijke stemming gebragt, wordt met 16 tegen 12 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: Geertsema, Hein, van Sasse van Ysselt, Beerenbroek, van Andringa de Kempnaer, Sassen, Blankenheym, van Nispen van Pannerden, Tonckens, van Vollenhoven, de Villers de Pitte, Viruly, van Rhemen van Rhemenshuizen, Hengst, Cremers en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Franssen van de Putte, van Eysinga, van Aylva van Pallandt, Messchert van Vollenhoven, Boreel van Hogelanden, van Weel, de Vos van Steenwijk, van Beeck Vollenhoven, Taets van Amerongen, Smit, Cost Jordens en van Swinderen.

Bij deze stemming was de heer Huidecoper van Maarsseveen afwezig.

De Voorzitter: Ik stel u voor, Mijne Heeren, thans over te gaan tot de behandeling der voordragt van de Huishoudelijke Commissie omtrent de begroting van uitgaven voor de Kamer voor het volgende jaar en die behandeling te doen plaats hebben in eene zitting met gesloten deuren.

Dienovereenkomstig wordt besloten en de zitting veranderd in comité-generaal.

De Voorzitter deelt na de hervatting der zitting mede, dat van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is ingekomen een wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft, en stelt voor dat wets-ontwerp naar de afdelingen te verzenden.

De heer Cost Jordens: Ik zou de Vergadering wel in overweging willen geven het besluit tot verzending naar de afdelingen op dit oogenblik nog niet te nemen. De aanleiding daartoe meen ik te mogen zoeken in de omstandigheid, dat verschillende wets-ontwerpen, nog bij de Tweede Kamer aanhangig, in meer of minder naauw verband met dit ontwerp staan.

In het belang van die gewichtige zaak acht ik het allezins wenschelijk dat de voorstellen van wet gezamenlijk worden onderzocht. Ik geloof dus dat het rationeel is om het besluit tot verzending naar de afdelingen niet speciaal te nemen voor dit wets-ontwerp alleen, maar te wachten tot dat het genomen kan worden voor al de finantie wetten te zamen. Ik stel dus voor om het verzenden naar de afdelingen van dit wets-ontwerp te verdagen tot dat ook de andere finantie wets-ontwerpen zullen zijn ingekomen.

De Voorzitter: Ik open de beraadslaging over het voorstel, door den heer Cost Jordens gedaan.

De heer Cremers: Ik deel in het gevoelen van den heer Cost

Regeling der werkzaamheden.

Jordens, die dikwijls onze baak in zee is geweest. Ook nog om eene andere reden zou ik niet dadelijk willen overgaan tot de behandeling van dit wets-ontwerp in de afdeelingen. De Tweede Kamer behandelt de wets-ontwerpen op een tijd dien zij goed vindt. Wij zijn verplicht om het oog te houden op de ontwerpen, zoodra die in de Tweede Kamer zijn ingekomen, maar wij kunnen dat niet altijd doen, en wij hebben door onze werkzaamheden in deze Kamer de behandeling van dit ontwerp gedurende de laatste dagen in de Tweede Kamer niet kunnen volgen. Ik ben daarom niet dadelijk gereed.

Ik durf echter het voorstel van den heer Cost Jordens, om het wets-ontwerp niet te verzenden naar de afdeelingen, niet te ondersteunen. Ons Reglement van Orde schrijft voor, dat de wets-ontwerpen zullen verzonden worden naar de afdeelingen van het tijdstip gedurende hetwelk zij inkomen. Als het Reglement van Orde dit beveelt, moeten wij het doen. In 't begin van deze maand nu houden de afdeelingen op te bestaan, en, als wij dus de verzending uitstelden, zouden wij handelen tegen het reglement.

Ik onderwerp mij ook aan art. 36 van dat reglement, dat zegt: dat de centrale sectie de volgorde van de werkzaamheden regelt. Doch indien het wets-ontwerp nu verzonden wordt naar de afdeelingen, dan zal de centrale sectie, wetende dat wij van oordeel zijn dat dit wets-ontwerp eerst na ons recès en te gelijk met de volgende wets-ontwerpen, die er mede in verband staan, moet worden behandeld, zich wel daaraan houden en de werkzaamheden in dien zin regelen. Dezen wensch zoude ik gaarne uiten.

De heer **Cost Jordens**: Het doet mij genoegen dat de heer Cremers mijn denkbeeld ondersteunt. Hij schijnt echter bezwaar te vinden in het Reglement van Orde om zich met mijn voorstel te vereenigen; maar de Kamer kan, wanneer zij meent dat het belang der zaak het eischt, van dat reglement afwijken. Bovendien, wanneer dit wets-ontwerp nu naar de afdeelingen wordt verzonden, dan zullen de andere wets-ontwerpen, die zoo naauw met dit samenhangen, naar anders zamengestelde afdeelingen worden verzonden. Het letterlijk opvolgen van het Reglement van Orde zou dus tot wanorde aanleiding geven, en ik geloof derhalve dat het beter is, ons nu deze kleine afwijking te veroorloven.

De heer **Boreel van Hogelanden**: Ik schroom bijna het woord te voeren, want ik voorzie dat ieder onzer een ander voorstel zal meenen te moeten doen. Ik geloof echter dat aan het bezwaar en van den geachten spreker uit Overijssel en van den geachten spreker uit Groningen kan worden te gemoet gekomen, indien wij het voorstel van den Voorzitter aannemen, maar daar eenvoudig bijvoegen, dat de overweging van deze wet in de afdeelingen niet zal plaats hebben alvorens de financiële wetten, thans bij de Tweede Kamer aanhangig en met deze wet in onmiddellijk verband staande, aldaar zullen zijn behandeld. Zoo doende handelen wij overeenkomstig het Reglement van Orde, want wij verzenden het ingekomen wets-ontwerp naar de afdeelingen. De voorzitters der afdeelingen zullen dan later in de gelegenheid zijn om de orde van behandeling der verschillende financiële ontwerpen te regelen. Maar de Vergadering heeft, mijns inziens, het volle recht om zelve te bepalen, of de tijd gekomen is om een wets-ontwerp in de sectien te behandelen. Het artikel in het Reglement van Orde, dat bepaalt dat de centrale sectie de orde der werkzaamheden regelt, heeft ten doel dat de voorzitters der afdeelingen soms in de gelegenheid kunnen zijn om met de Ministers te moeten in overleg treden omtrent de wets-voorstellen welke het eerst behooren te worden behandeld, maar de centrale sectie heeft mijns erachtens nooit de magt de Vergadering te dwingen om tot het onderzoek van eene wet over te gaan. Die beslissing moet aan de Kamer blijven.

De heer **van Beeck Vollenhoven**: Ik geloof wel dat men den weg kan volgea, door den vorigen geachten spreker aangegeven, maar ik zie ook geen bezwaar om eenvoudig het voorstel van den Voorzitter aan te nemen. Wat zal toch het gevolg zijn van eene verzending naar de afdeelingen? Dat, wanneer wij nu huiswaarts keeren en wij komen hier over eenigen tijd terug, die wet nog niet onderzocht zal zijn, zoodat daarop eenvoudig toepasselijk zal zijn de 2de alinea van art. 38 van het Reglement van Orde, luidende: „Zoodanige wets-ontwerpen en voorstellen, waarvan bij de vernieuwing der afdeelingen de overweging nog bij geen der afdeelingen is aangevangen, worden bij de vernieuwing der afdeelingen, naar de volgende afdeelingen overgebracht.” Ik stel mij geen partij, maar geloof dat, wanneer wij het voorstel van den Voorzitter aannemen zonder meer, de zaak zijnen gewonen loop zal hebben.

De heer **Hein**: Ik vraag verschooning wanneer ik, nog een jong lid dezer Vergadering zijnde, mij waag aan eene beschouwing over de bepalingen van het Reglement van Orde. Maar ik vind aanleiding om een woord te zeggen na hetgeen door den heer van Beeck Vollenhoven werd voorgedragen.

Ik geloof dat wanneer wij gevolg geven aan uw voorstel, Mijnheer de Voorzitter, om het wets-ontwerp naar de afdeelingen te verzenden, er in de afdeelingen eene discussie zal moeten plaats hebben over de vraag, of wij het wets-ontwerp al of niet in overweging zullen nemen. Maar dit zou in strijd zijn met het beginsel door den heer Boreel vooropgezet, dat het wenschelijk is dat de Vergadering zelve hare werkzaamheden regele. Dit beginsel kon ongeschonden bewaard blijven wanneer de Vergadering zich vereenigt met het voorstel van den heer Cost Jordens.

De heer **van Rhemen van Rhemenshuizen**: Ik geloof dat in het Reglement van Orde een ander artikel het bezwaar opheft. Art. 33 zegt: „De Kamer verdeelt zich bij loting in vier afdeelingen, welke om de maand op gelijke wijze worden vernieuwd.” Heden is het de 1ste Junij. De afdeelingen zijn nog niet vernieuwd; er bestaan alzoo geene afdeelingen; dus er kan geene verzending naar de afdeelingen plaats hebben.

De heer **van Nispen van Pannerden**: Ik geloof dat wij het allen eens zijn omtrent het doel, dat wij beoogen, maar dat wij slechts verschillen over de middelen, die tot het doel moeten leiden. Nu komt het mij voor dat het voorstel van den heer Cost Jordens het meest rationele is. Ik zie niet in dat het in strijd is met het reglement. Mogt dit zoo zijn, dan vraag ik, of het reglement iets anders is dan eene leiddraad, waarvan wij, indien het belang van de zaak het vordert, telkens kunnen afwijken. Gebeurt die afwijking niet dikwijls? Worden onder andere bij bepaling van den dag der beraadslaging de voorschriften van het reglement altijd zoo naauwgezet nageleefd?

Ik geloof dus dat wij over dat bezwaar kunnen heenstappen. Maar ik zie ook niet dat hier strijd bestaat zou met het Reglement van Orde. De geachte voorsteller zegt: men neme het besluit om het wets-ontwerp naar de afdeelingen te verzenden heden nog niet; als dat voorstel nu wordt aangenomen, dan zal waarschijnlijk onze geachte Voorzitter de Vergadering sluiten omdat de Kamer geene werkzaamheden meer heeft. Welnu, dezelfde vraag wordt dan behandeld in de volgende Vergadering.

De **Voorzitter**: Ik meen dat thans drie voorstellen zijn gedaan; het eerste door mij, om het wets-ontwerp naar de afdeelingen te verzenden;

het tweede door den heer Cost Jordens, om die verzending niet te doen plaats hebben; en

het derde door den heer Boreel van Hogelanden, om het wets-ontwerp naar de afdeelingen te verzenden, echter onder deze bepaling, dat het onderzoek daarvan niet zal plaats hebben dan nadat alvorens de financiële wetten, welke thans in de Tweede Kamer een onderwerp van beraadslaging uitmaken en met dit wets-ontwerp in naauw verband staan, aldaar zullen zijn behandeld. Ik zal nu achtereenvolgens die voorstellen aan de stemming der Kamer onderwerpen, en wel in de eerste plaats het mijne.

De heer **Sassen**: Ik heb dit bezwaar, Mijnheer de Voorzitter, wanneer de Tweede Kamer bij het sluiten der zitting de financiële wetten niet heeft afgehandeld, zou uit het voorstel van den heer Boreel van Hogelanden eene ongelegenheid kunnen voortvloeien. Immers is het bij de Tweede Kamer aangenomen, dat bij het sluiten der zittingen van de Staten-Generaal de daar aanhangige wets-ontwerpen vervallen, en dan zou het ingezonden wets-ontwerp onafgedaan blijven in strijd met de grondwettige bepalingen.

De heer **Cremers**: Bij het bestaand verschil van gevoelen zal ik mij eenvoudig bepalen bij uw voorstel, Mijnheer de Voorzitter, in het vertrouwen dat de algemeene gezindheid dezer Kamer voldoende is gebleken, en dat daarop door u zal worden gelet bij de leiding der werkzaamheden. Ik meen dat op die wijze voorkomen wordt dat tegen ons Reglement van Orde worde gehandeld.

De heer **Boreel van Hogelanden**: Ik vereenig mij met het denkbeeld van den geachten afgevaardigde uit Groningen. De zienswijze der Kamer ten aanzien der wenschelijkheid om tot het onderzoek der bedoelde wetsvoordragt voor alsnog niet over te gaan, is toch alsnu genoeg gebleken. Ik zal mij vereenigen met het voorstel van den heer Voorzitter, in het vertrouwen dat het onderzoek van

32STE ZITTING. — 1 JUNIJ.

Regeling der werkzaamheden.

het wets-ontwerp tot wijziging der gemeentewet voor alsnog geen plaats zal hebben.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **Voorzitter**: Thans onderwerp ik aan de stemming mijn voorstel; de leden die zich daartegen verklaren, worden geacht te stemmen voor het voorstel van den heer Cost Jordens.

Voor hebben gestemd de heeren: Boreel van Hogelanden, Sassen, van Vollenhoven, Hengst, Cremers en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Beerenbroek, van Weel, Blankenheyem, van Nispen van Pannerden, Tonckens, van Beeck Vollenhoven, de Villers de Pit , Viruly, Taets van Amerongen, van Rhemen van Rhemenshuizen, Cost Jordens, Fransen van de Putte, Hein, van Sasse van Ysselt, van Aylva van Pallandt en Messchert van Vollenhoven.

Bij deze stemming waren afwezig de heeren: van Andringa de Kempenaer, de Vos van Steenwijk, Smit, van Swinderen, Huydecoper van Maarsseveen, Geertsema en van Eysinga.

Door den uitslag dezer stemming heeft de Kamer met 16 tegen 6 stemmen beslist, dat het wets-ontwerp tot wijziging van de gemeentewet voor zooveel de plaatselijke belastingen betreft, niet naar de afdeelingen zal worden verzonden.

Niets meer voor heden aan de orde zijnde, wordt de Vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

VERBETERINGEN.

In de rede van den heer *Fransen van de Putte*, voorkomende op: bladz. 240, kol. 2, reg. 35 v. o., staat: verdrijving; lees: » overdrijving»;
aldaar, ondersten regel, staat: Mogt evenwel na verloop; lees: » Mogt evenwel, zegt de Minister, na verloop.»

STATE SITTING. — 1 JULY.

Meeting of the Senate.

There was a meeting of the Senate on the 1st of July, at 10 o'clock, A.M. The Senate was called to order by the President, who read the following message from the Governor:

"I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 29th inst., and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration."

The Senate then proceeded to the consideration of the report of the Committee on Education, which was read by the Chairman, Mr. [Name].

The report was then discussed by the members of the Senate, and a vote was taken on the recommendation of the Committee.

The vote was in favor of the recommendation of the Committee, and the report was adopted by the Senate.

The Senate then proceeded to the consideration of the report of the Committee on Finance, which was read by the Chairman, Mr. [Name].

The report was then discussed by the members of the Senate, and a vote was taken on the recommendation of the Committee.

The vote was in favor of the recommendation of the Committee, and the report was adopted by the Senate.

There was a meeting of the Senate on the 1st of July, at 10 o'clock, A.M. The Senate was called to order by the President, who read the following message from the Governor:

"I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 29th inst., and in reply to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration."

The Senate then proceeded to the consideration of the report of the Committee on Education, which was read by the Chairman, Mr. [Name].

The report was then discussed by the members of the Senate, and a vote was taken on the recommendation of the Committee.

The vote was in favor of the recommendation of the Committee, and the report was adopted by the Senate.

The Senate then proceeded to the consideration of the report of the Committee on Finance, which was read by the Chairman, Mr. [Name].

The report was then discussed by the members of the Senate, and a vote was taken on the recommendation of the Committee.

The vote was in favor of the recommendation of the Committee, and the report was adopted by the Senate.